

ಶಿಳ್ಳ ಕನ್ನಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ

ಹತ್ತನೇಯ ತರಗತಿ

10

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂ.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ	ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ	ಪು.ಸಂ
1	ಒಣಮರದ ಗಳಿ.	ಅ.ರಾ. ಮಿಶ್ರ	1
2	ಅಸಿ ಮಸಿ ಕೃಷ್ಣ.	ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ	5
3	ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತಮಟ್ಟರಾಜಗವಾಯಿ.	ರಮೇಶಗೌಡ ಎಂ ಕೆ	8
4	ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಡ ಜಗತ್ತು.	ಕೆ ಮಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಕೃಪಾಕರ ಮತ್ತು ಸೇನಾನಿ	11
5	ಕಾಫಿ ಕಪ್ಪು.	ಗುರುರಾಜ ಕಜಣಿ	13
6	ಟುಸ್ಲಿಂದ್ ವ್ಯಾಕ್ ಮ್ಯಾಸಿಯಂ.	ಬಸವಪ್ಪಭು ಪಾಟೀಲ ಕೆ ಸಿದ್ದಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ	16
7	ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ.	ಹುವೆಂಪು	18

ಪದ್ಯಭಾಗ

1	ಏಣ್	ಸುಕನ್ಯ ಮಾರುತಿ	21
2	ಬೋಧಿ ವೈಕ್ಕದ ಹಾಡು	ಬಸವರಾಜ ಸೆಬಿರದ	23
3	ಸವಿಚೈತ್ತ	ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ	25
4	ಸದ್ಗು ಮಾಡದಿರು	ಸಿ ಟಿ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ	27
5	ಗುರಿ	ಎಂ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗೆ	29
6	ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ	ಜನಪದ	31
7	ವಚನಗಳು	ಬಸವಣ್ಣ ,ಸಿದ್ದರಾಮ, ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ	33
8	ನಿಟ್ಟೋಡದಲಹಾಯ್ನನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ	35

ಮೂರಕ ಓದು

1	ಕಳ್ಳರ ಗುರು	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಮ್	38
2	ಗೊಂಗೆ ಬೇವುಗಳ ಹಾಡು	ಡಾ.ಎಚ್ ಎಲ್ ಮುಖ್ಯ	39

ನೀಲಿ ನಕಾಶೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಗದ್ದೆ ಪದ್ದೆ	1 ಅಂಕ	2 ಅಂಕ	ಸಂದರ್ಭ ೯	ಪದ್ದೆ	ಸಾಹಿತಿ. ಪರಿಚಯ	4 ಅಂಕ	ಅಂಕಗಳು
1	ಬಣಮರದಗಳು							
2	ಆಸಿ. ಮಸಿ. ಕೃಷ್ಣ							
3	ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರತ್ಯಾರಾಜ ಗವಾಯಿ							
4	ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಡ ಜಗತ್ತು							
5	ಕಾಫಿ - ಕಮ್ಮಿ							
6	ಟುಸ್ಲೊ - ವ್ಯಾಕ್ ಮೂಸಿಯಂ							
7	ನನ್ನ ಗೊಪಾಲ							
1	ಏಣ್							
2	ಚೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಹಾಡಿ							
3	ಸವಿಚೈತ್ತ							
4	ಸದ್ಗು ಮಾಡದಿರು							
5	ಗುರಿ							
6	ಮಾಡಲ್ಲಿ ಕುಣಿಗಲ್ಲಿ ಕೇರೆ							
7	ವಚನಗಳು							
8	ನಿಟ್ಟೊಟಿದಲಿ ಹಾಯ್ದುನು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ							
1	ಕಳ್ಳರ ಗುರು							2
2	ಹೊಂಗೆ ಬೇವುಗಳ ಹಾಡು							2

ಗದ್ದು -1 ಒಣಮರದ ಗಳಿ

*ಕೆವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು	: ಅಕ್ಷಯ್ಯ ರಾಮಣ್ಣ ಮಿತ್ರ.
ಕಾಲ	: 1935
ಸ್ಥಳ	: ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಬಳ್ಳಾಲ್.
ಕೃತಿಗಳು	: ಆರತಕ್ಕೆ, ನಾನೇಕೆ ಕೊರೆಯುತ್ತೇನೆ, ಭಂದೋಮಿತ್ರ, ಕನ್ನಡ ಮೇಘದೂತ.
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	: ನವರತ್ನರಾಂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವರ್ಧಾವಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕಾವ್ಯಾನಂದ ಮರಸ್ತಾರ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಶ್ವಯು-ಅಷ್ಟರಿ, ಬೆರಗು. ಆಶ್ರಯ-ಆಸರೆ. ಕಳಕಳಿಸು-ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ಕೃತಷ್ಟು-ಲುಪಕಾರ ಸ್ತುರಣೆ ಇಲ್ಲದವನು. ಗಳಿಗೆ-ಫಟಿಕಾ. ತತ್ತ್ವನಿಶ್ಚಯ-ನಂಬಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಧನಾಗಿರುವುದು. ದುಭರ-ಹೊರಲಾಗದುದು. ದುರದ್ವಷ್ಟ-ಕೆಟ್ಟ ಅಧ್ಯಷ್ಟ. ನಂಜು-ವಿಷ. ಬೀಗು-ಲಾಬ್ಧಿ. ಭೋಗ-ಸುಖದ ಅನುಭವ. ಮುದ-ಆನಂದ. ಲೋಕವರ್ತನೆ-ಲೋಕದ ಜನರ ನಡವಳಿಕೆ. ವರ-ಕೊಡುಗೆ. ಸಂತೋಷ -ಸಂತಸ. ಸಮೃದ್ಧಿ - ಸಂಪತ್ತು. ಸಿರಿ-ಸಂಪತ್ತು,

* ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಬೇಡನು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಾಯವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಬೇಡನು ವಿಷ ಸವರಿದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು.

2. ವಿಶದಬಾಣವು ಮರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತಗುಲಿತು?

ಉತ್ತರ: ಜಿಂಕೆಯು ಹಾರಿ ಬಾಣದ ಹೊಡೆತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ತಗುಲಿತು.

3. ವಿಷದ ಬಾಣವು ಮರಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ್ದರಿಂದಾದ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ಉತ್ತರ: ವಿಷದ ಬಾಣವು ಮರಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದರಿಂದ ಮರ ಒಣಗಿತು.

4. ಗಳಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಆಶ್ವಯುವಾದದ್ದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಮರ ಒಣಗಿ ನಿಂತರೂ ಗಳಿ ಮರದ ಮೊಟರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಆಶ್ವಯುವಾಯಿತು.

5. ಗಳಿಯ ಯಾವ ಗುಣವನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡನು?

ಉತ್ತರ: ಗಳಿಯ ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡನು.

6. ಇಂದ್ರನು ತನಗಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಇಂದ್ರನು ಗಳಿರಾಯನಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದೆ ಇರಲು ಗಳಿಯು ನೀಡಿದ ಸಮರ್ಪನೆ ಏನಾಗಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ಹಲವಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಮರ ನನಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ಮತ್ತು ನೆರಳು ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ದುರದ್ವಷ್ಟದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಪನೆ ನೀಡಿತು.

2. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಲೋಕವರ್ತನೆ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಲೋಕವರ್ತನೆ ಮರ ಒಣಗಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬೇರೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದು ಅವುಗಳ ವರ್ತನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ಯಾರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲದೆ.

3. ಗಳಿಯು ಕೇಳಿದ ವರ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ದೇವರಾಜ, ವರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಮರಪು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಳಕಳಿಸುವ ಫಲಮಷ್ಟ ಭಾರದಿಂದ ಬೀಗುವ ನೆರಳು ಕೊಡುವ ವರವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಗಿಳಿಯು ಕೇಳಿತು.

* ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗಿಳಿಯು ಪರಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ: ಗಿಳಿಯು ಮರಪು ಒಣಗಿದರೂ ಅಶ್ಯಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟೋಡಿಟಿತು. ಅದರ ತತ್ವನಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚೊಂಡು ಇಂದ್ರನು ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದಾಗ ಮರಪು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಫಲ ಮಷ್ಟಿದಿಂದ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೊಡಿ ನೆರಳು ಕೊಡುವಂತೆ ದಯಪಾಲಿಸು ಎಂದು ವರ ಕೇಳಿತು. ನನಗೆ ಮರದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿತು. ಗಿಳಿಯು ಎಂಥ ಜನ್ಮವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದರೂ ಎಂಥ ಭೋಗವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದರೂ ಇಂದ್ರನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಗಿಳಿ ಕೇಳಿದ ವರಪು ಸ್ವಾಧ್ಯ ರಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ನಡತೆ ಲೋಕವರ್ತನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಗಿಳಿ ಪರಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

2. ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾನವನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯು ನಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾಧ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಬೇರೆಯವರ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಮಾನವನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಕಷ್ಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಉಪಕಾರ ಸ್ವರಂತ ಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾನವನು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ಇಂಥಾ ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ?

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗಿಳಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಅದರ ತತ್ವನಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಅವನು ಗಿಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೀಗೆ ಇಂದ್ರನು ಹೇಳಿದನು.

2. ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ ಮಹಾ ಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಗಿಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಅದರ ತತ್ವನಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಅವನು ಗಿಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

3. ಅದರ ಈಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಾರೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಗಿಳಿಯು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿತು. ಇಂದ್ರನು ಗಿಳಿಯ ತತ್ವನಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದಾಗ ಗಿಳಿಯು ಮರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿತು.

ಗದ್ದ 2 ಅಸಿ-ಮಸಿ- ಕೃಷಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಸಾಹಿತ್ಯ	ಪರಿಚಯ:
ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು	: ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ
ಕಾಲ	: 1951
ಸ್ಥಳ	: ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣೇಬೆನ್ನೊರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಡಿಯಾಲ
ಕೃತಿಗಳು	: ಜೀವನ ದರ್ಶನ, ಕೃದೀವಿಗೆ, ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ, ಸುಖ ಎಲ್ಲಿದೆ?,
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	: ಗೌರವ ಫೆಲೋಷಿಪ್, ರಾಜ್ಯೋಖಾಸ್ತವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಪಾಲ್ ಹ್ಯಾರಿಸ್.

ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ:

ಆಣಕಟ್ಟು-ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿರುವ ತಡೆಗೋಡೆ. ಅಸಿ-ಯುದ್ಧ. ಉಪೇಕ್ಷೆ-ತಿರಸ್ತಾರ. ಕೃತಷ್ಟು-ಉಪಕಾರ ಸ್ಕರಣ ಇಲ್ಲದಿರುವನು. ದುರಾಕ್ರಮಣ- ಮೋಸದ ದಾಳಿ. ನಿರಾಶವಾದಿ-ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವ. ಬವಣ- ತೊಂದರೆ. ಮಸಿ-ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ. ಮೇಟಿಗಂಬ-ಒಕ್ಕಲು ಕಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರುವ ಕಂಬಿ. ಸತ್ಯರಿಣಾಮ-ಒಕ್ಕೀಯ ಪರಿಣಾಮ. ಹರಿತ-ಚೋಷಾದ. ಅತಿವಷ್ಟಿ-ಅಗತ್ಯಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವದು. ಉತ್ಸೈಕ್-ಅಧಿಕವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗ-ರ್ಯಾತ. ಗುಲಾಮ-ಅಡಿಯಾಳು. ನಶ್ವರ-ನಶಿಸು. ಬಜೆಟ್-ಆಯವ್ಯಯದ ಸಮರ್ಪಾಲನ ಪಟ್ಟಿ. ಬಿಕ್ಕು-ಅಳು. ಮೇಟಿ-ವ್ಯವಸಾಯ. ರಾಟೆ-ಚಕ್ರ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ-ಅಧಿಕಾರ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿರುವದು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ದೇಶದ ಉದ್ದಾರ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ದೇಶದ ಉದ್ದಾರ ಅಸಿ ಮಸಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಅಸಿ-ಮಸಿ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ: ಅಸಿ ಅಂದರೆ ಕೃಷಿ ಮಸಿ ಅಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ.

3. ಈ ನಾಡಿನ ಬೆಸ್ನೆಲುಬು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಈ ನಾಡಿನ ಬೆಸ್ನೆಲುಬು ರ್ಯಾತ್.

4. ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಏನೆಂದು ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ರಂಗ ಜಂಗಮ ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

5. ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ರೋಟಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ರೋಡರಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಪಾಲ್ ಹ್ಯಾರಿಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಜನರಾಡುವ ಮಾತುಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ, ಜನರಕರಿತು ಜನರಾಡುವ ಮಾತುಗಳಿಂದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಗತಿ,

ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಆಣಕಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಜನರ ಉದ್ದಾರದ ದಾರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯೇ ಇವೆಲ್ಲಕೂ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

2. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾಪಡೆ ಏಕೆ ಪ್ರಬಿಲವಾಗಿರಬೇಕು?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾಪಡೆ ಇದ್ದಾಗ ದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ದುರಾಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತಮ್ಮ

ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠ ದೇಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ತಾನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಂತೆ ಮೇರೆಯಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾಪಡೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಬಿಳಬಾಗಿರಬೇಕು.

3. ಹೆನ್ನ ಖಿಡ್ಗಳಿಂತ ಹರಿತವಾದುದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಖಿಡ್ಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದನ್ನು ಪೇಸ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಬರೆವಣಿಗೆ ಅಷ್ಟೋಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅದುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ಲೇಖನ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕತೆ, ಕವನ ಹಲವರ ಬದುಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸ ಬಲ್ಲಬಹುದು. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ತರಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದುದು.

4. ರ್ಯಾತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಬೀಜ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಿಕೇಟಗಳ ಹಾವಳಿಯಂದ ಬೆಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು ತಾನು ಬೆಳಿದ ಬೆಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ರ್ಯಾತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.

5. ಕೃಷಿಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

ಉತ್ತರ: ಕೃಷಿಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಆಟ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಬಾನೆಯಿಂದಲೂ ಟೋಮೆಟೋ, ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಬೆಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭೂಮಿ ರೈತ ಬೇಕು.

6. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯು ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ವಚನ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಹೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮೇಲು, ಮೇಟಿಯಿಂ ರಾಟೆ ನಡೆದುದಲ್ಲದೆ ದೇಶದಾಟವೆ ಕೆಡಗುಂ ಹೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮೇಲು. ಆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಆಟವೆ ನಡೆಯದು. ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯು ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:

1. ದೇಶದ ಬಚೆಟೋನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ನಾಡಿಗಾಗಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗಡಿಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಗಡಿ ಕಾಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಳೆ ಚೆಳಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೈನಿಕ ಬಲ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದರಾಕ್ರಮ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಧಿರಿಂದ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೈನಿಕರು ಅಗತ್ಯ ಸೈನಿಕರು ಪ್ರಬಿಳಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಭೂಸೇನೆ, ವಾಯುಸೇನೆ, ಜಲಸೇನೆ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಎಷ್ಟೇ ಖಚಾದರು ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮೀಸಲಾಗಿದುತ್ತಾರೆ.

2. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಅಸಿಯ ನಂತರ ಮಸಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅಸಿಗಿಂತ ಮಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯಿಂದ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಹೆನ್ನ ಖಿಡ್ಗಳಿಂತ ಹರಿತ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಖಿಡ್ಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದನ್ನು ಪೇಸ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನದಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ರಚಿಸಬಹುದು ಅಂಥಹ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರ ಅಥವ ಬರವಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೋಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಈ ಗೌರವವಿರುವುದು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಟ್ಟಿಲು

ಯುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬದುಕಿಗೆ ಶಿವಶರಣ ಬಸವಾದಿಗಳ ವಚನಗಳನ್ನು ದಾಸ ಕಿರ್ತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಗಿನವರಿಗೆ ಮುನ್ನಡಿಯಂತಾಗಿದೆ.

3. ಕೃಷಿ ನಾಡಿನ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಅಸಿ ಮತ್ತು ಮಸಿಗಳಿಗಂತ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗ. ಒಕ್ಕಲಿಗ ಒಕ್ಕಿದರೆ ಜಗವೇಲ್ಲಾ ಬಿಕ್ಕುವುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕೃಷಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಸದರೆ ನಾವು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಆಗುತ್ತೇವೆ. ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೂ ಬದುಕುವದು ಅಸಾಧ್ಯ ಯಾರೂ ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಡಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲೇ ಬೇಕು ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಲೇಖಕರು ರೈತರನ್ನು ಅವರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸೋಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮೇಲು ಎನ್ನಬಿಹುದು.

* ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಅಟಪೇ ನಡೆಯುದು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತನ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿ-ಮಸಿಗಂತ ಕೃಷಿ ಮಹತ್ವದ್ದು ಅಂದರೆ ದೇಶದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಂತ ಕೃಷಿ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

2. ರೈತರು ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳಾದರೆ ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ರೈತರನ್ನು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಅವರು ನಿರ್ಜಾಕ್ರಿಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಬದಕು ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತನನ್ನು ನಿರ್ಜಾಕ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಮನದಾಳದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಮೋಸ, ವಂಚನೆ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಕೃಷಿಕರ ಮುಗ್ದತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆಪೆ ಬಿಜ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ, ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಎಲ್ಲಾರೂ ಮೋಸ ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4. ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಸಮಾಜವು ಪ್ರಗತಿಯಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಅಸಿಗಂತ ಮಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಲೇಖನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರಳಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ಇರುತ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತರಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸತ್ಯದಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೆಟ್ಟಲು ತುಳಿವುದು ನಾಧ್ಯ.

ಗಢ್ಯ 3. ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ

* ಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ ಬರೆಯಿರಿ:

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು : ರಮೇಶ ಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಕಲ್ಲನಗೌಡ

ಕಾಲ : 1975

ಸ್ಥಳ : ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನರಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಿಂತ್ರಾರು.

ಕೃತಿಗಳು: ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ ಗರುಡ, ರೂಪ ಬಯಲು, ಗಾನಯೋಗಿಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಕವಿ ಗವಾಯಿಗಳು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ರತ್ನಾಕರವರ್ಣ ಮುದ್ದಣ್ಣ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ವರ್ಷದ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ:

ಅಂಥ-ಹರುಡ. ಅನಂತ-ಹೊಸೆಯಿಲ್ಲದ. ಅಭಿಲಾಶೆ-ಆಸೆ. ಅರ್ಥ-ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ. ಗ್ರಹಿಸಿ-ತಿಳಿದುಕೊಂಡು. ನಿಷ್ಟತೆ-ನಿಮಿಣ. ಬಾಷ್ಟ-ಕಣ್ಣೀರು. ಮಾಧುರ್ಯ-ಸಿಹಿ. ವಿಚಲಿತ-ಚಂಡಲ. ವೇದನೆ-ನೋವು. ಸುವರ್ಣ-ಬಂಗಾರ. ಸಿಂಹಾವಲೋಕನೆ-ಹಿನ್ನೆಲ್ಲೋಟ. ಅಂತಕರಣ-ಮನಸ್ಸು. ಅನಿಕೆತನ-ಮನ ಇಲ್ಲದವನು. ಅಮರ_ಶಾಶ್ವತವಾಗು. ಉದರ-ಹೊಟ್ಟೆ. ಜಂಗಮ-ಚಲಿಸುವ. ಪರಿ-ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗ. ಮುಡುಪು-ಮೀಸಲು. ವಿಷಣ್ಣ-ಖೀನ್ನವಾದ. ಶಯನಗ್ರ್ಯಾಮ-ಮಲಗುವದು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮಟ್ಟರಾಜರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರ್ಯಾನ ತಂದೆ ರೇವಯ್ಯ ತಾಯಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮೆ.

2. ಶೈಷ್ಫಲಿ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಶತ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಶೈಷ್ಫಲಿ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಓದಿ ಅವರ ಅಭಿಲಾಶೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಕೊಡುವ ಶತ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

3. ತಾಯಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು?

ಉತ್ತರ: ತಾಯಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮೆ ಮಗನನ್ನು ಮನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಪಮಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

4. ಮಟ್ಟರಾಜರು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸಿದ್ದರು?

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರಜರು ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸಿದ್ದರು.

5. ಮಟ್ಟರಾಜರು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಟ್ಟರಾಜರು ಸಹ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3 -4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

1. ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟರ್ಯಾನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ: ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟರ್ಯಾನಿಗೆ ಕಣ್ಣ ಬೇನೆ ಬಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪರಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೊನಸಿ ತೋರಿಸುವಾಗ ತೊನಸಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟವು. ಅರಿ ಹರಿಯುವ ಬದಲು ಗುಡ್ಡಿ ಹರಿದು ಕಣ್ಣ ಹೋದವು.

2. ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟರ್ಯಾನ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಶಿಷ್ಯನಾದುದು ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ; ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಯ ಸಂಚಾರಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಗವಿಮರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಂಪ ಹಾಕಿತು. ಮಾವನ ಜೊತೆ ಮಟ್ಟಿಯ್ಯ ಬಂದು ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆವರ ಶಷ್ಯರಾದರು.

3. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಪಡೆದ ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟಿಯ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದನು?

ಉತ್ತರ: ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಪಡೆದ ಮಟ್ಟಿಯ್ಯ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆವರ ನುಡಿಯೆ ನನಗೆ ಮಂತ್ರ. ಆವರ ನಡಯೆ ನನಗೆ ಆಚಾರವಾಗಬೇಕು. ಎಂಬ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

4. ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಿತರಾದರು?

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರಾಜರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ, ಕಾತಂತ್ರ, ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಶನ, ಕೈವಲ್ಯ ಪದ್ದತಿ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ, ನ್ಯಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಬ್ದಾನುಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಂದಶಾಸ್ತ್ರ, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕಣ, ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಿತರಾದರು.

5. ತಾಯಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಯ ಮಟ್ಟರಾಜನ್ನು ಏನಂದು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಿದರು?

ಉತ್ತರ: ನಿನ್ನಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ರತ್ನ ಬಂದನ್ನು ಹೆತ್ತ ಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದಾಗಲಿ. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನಾಗುವದು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಿರುವದು ಬಾಡ. ಪಂಚಾಕ್ಷರರು ತೋರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಡೆ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಿದರು.

6. ಮಟ್ಟರಾಜರ ವೇಷಾಭೂತಿಗಳು ಹೇಗೆಿದ್ದವು?

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರಾಜ ಬಿಳಿ ಉದ್ದನೆಯ ಅಂಗಿ ಪಂಚೆ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಪಟಗ, ನೋಸಲಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುಂಡ ಭಸ್ತು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆ, ವಾದದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಆಪುಗಳು, ಕೈ ಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ. ಇವು ಮಟ್ಟರಾಜರ ವೇಷಾಭೂತಿಗಳು.

7. ಮಟ್ಟರಾಜರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರಾಜರಿಗೆ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶ್ನಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶ್ನಿ, ಪದ್ಮಭೋಷಣ ಪ್ರಶ್ನಿ, ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ ಪ್ರಶ್ನಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

8. ವಿಶೇಷ ಚೇತನರಿಗೆ ನೀವು ಯಾವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನೀವು ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬುವಿರಿ?

ಉತ್ತರ: ನೀವು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಇರದಿದ್ದರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮತಿ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋಡಗಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ, ಮಟ್ಟರಾಜಗವಾಯಿ ಗಳಂತೆ ಸಾಧಕರಾಗಬಹುದು. ದೇವರು ಬಂದು ಅಂಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಬೇರೆ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಪ ತುಂಬಬಹುದು.

* ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಅಂಗಹೀನತೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಮಟ್ಟರಾಜರ ಜೀವದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿದೆ ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನು ಸಮರ್ದಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಮಟ್ಟರಾಜರು ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವರಮಂಡಲ, ಸಾರಂಗಿ, ಸರೋದ, ಪಿಟೀಲು, ಹಾಮೋನಿಯಂ ಮತ್ತು ತಬಲಾ ವಾದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಷ್ಟವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂಥರ ಓದಿನ ಬ್ರ್ಯಾಲ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಕಲಿತರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಸವೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ಅಡವಿ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ, ಗುಡ್ಡಾಮರದ ದಾನಮ್ಯ ಮೋದಲಾದ ಹದಿನೆಂಟು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿವಾಣಿ ಎಂಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಗದುಗಿನ ವೀರೇಶ್ವರ ಮಣ್ಣಾಶ್ವರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬಡಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನದಾಹವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಂಗಹೀನತೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದು ಎಂಬುದು ಮಟ್ಟರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿದೆ.

2. ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟಿಯ್ಯ ಹಾಮೂನಿಯಂ ನುಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಬಾಲಕ ಮಟ್ಟಿಯ್ಯನಿಗೆ ಹಾಮೋನಿಯಂ ನುಡಿಸುವ ಆಸೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾವನ ಹಾಮೋನಿಯಂ ಹಿಡಿದು ನುಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನಿಂದ ಹೊರಟಿ ನಾದ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರ ಮನವನ್ನು ತುಂಬಿತು. ಜನರು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಾವ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ, ಒಳಗೆ ಜನರನ್ನು ಕಂಡು ಅಶ್ವಯಚಕ್ತರಾದರು. ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸುಡಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಯೋಗಿಗಳೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಂಡು ನಿಬ್ಬೇರಿಗಾದರು. ಮಾವನ ಪಾದ ಸಪ್ತಳದಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾದ ಬಾಲಕ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸುಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮಾವ ತಪ್ಪಾತು ಕ್ಷಮಿಸು, ನೀನು ಮುಟ್ಟು ಎಂದರೂ ನಾನು ಇಸ್ತೇಂದೂ ನಿನ್ನ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಾತ್ತ ಮಾವನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ತಡವಡಿಸಿದನು. ಆಗ ಮಾವ ಮಗು ಇಂದಿನಿಂದ ಇದು ನನ್ನ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನದು ಅದು ನಿನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಎಂದರು. ಹೀಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸುಡಿಸಿದನು.

3. ಮಟ್ಟಯ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮುದುಪಾದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳ ಸಂಚಾರಿ ಪಾರಶಾಲೆಯು ಹೋಲೆ-ಅಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಂಪ್ರೋ ಹಾಕಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಮೃನವರು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮಟ್ಟರಾಜನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರು. ಸಂಗೀತದ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾದ ಮುದ್ದು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದ ತಾಯಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆರಿಗಿ ಸೇರಗೊಂಡಿ ಮಗನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಟುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಗವಾಯಿಗಳು ಅವನು ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಿದ್ಧಮೃನವರು ಮಟ್ಟಯ್ಯ ಕಡೆ ಬಂದು ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಮಟ್ಟಯ್ಯನ ನನಗೆ, ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವತ್ವಾ ಗುರುಗಳು. ಸಮಾಜದ ಹಣದಿಂದ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಮಣವನ್ನು ತೀರಿಸದೆ ಹೇಗೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬರಲಿ ತಾಯಿ, ನೀನೆ ಹೇಳು ಭವದಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿರುವೆ. ಗುರು ಪಂಚಾಕ್ಷರರೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವತ್ವ. ಅವರ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ ನಾನು. ನನ್ನ ಮಗನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರ್ಬಿಸು ತಾಯಿ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮೃನವರ ಪಾದಕ್ಕೆರಿಗಿ ಆರ್ಥರಾದರು.

4. ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ವಿಶೇಷ ಚೇತನರನ್ನು ಮೌಲ್ಯಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊರಬರುವಂತೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಡೆಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗು ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಅಂಥ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮೌಲ್ಯಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮರ್ಪೆಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ವಿಷೇಶ ಚೇತನರಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಹಿಸಬೇಕು.

* ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ

1. ಅರಿ ಹರಿಯುವುದರ ಬದಲು, ಗುಡ್ಡಿನ ಹರಿದು ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಪ್ಪ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶ್‌ಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಕಲ್ಲನಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಸಾಲನ್ನು ಮಟ್ಟರಾಜರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಟ್ಟರಾಜರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪರಿ ಬಂದಾಗ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋನಿಸಿ ತೋರಿಸಲು ಹೋಗಿ ತೋನಿಸಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಅರಿ ಹರಿಯುವ ಬದಲು ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡಿನ ಹರಿದುಹಾಕಿತು. ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ

2. "ಮಗು ಇಂದಿನಿಂದ ಈ ಹಾಮುಂನಿಯಂ ನನ್ನದಲ್ಲ"

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶ್‌ಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಕಲ್ಲನಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮತನ್ನು ಮಟ್ಟರಾಜರ ಸೋದರಮಾವ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಟ್ಟರಾಜರು ಹಾಮುಂನಿಯಂ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಅದರ ದ್ವಿನಿ ಕೇಳಿ ಉಲ್ಲಿನ ಜನ ಮನೆಯ ಒಳಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೋದರ ಮಾವ ಬಂದದ್ದು

ನೋಡಿ ಮಟ್ಟರಾಜ ತಪ್ಪಾಯಿತು ಮಾವ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಮುಸಿಯಂ ಮುಟ್ಟಪದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸೋದರಮಾವ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

3. ”ಅವನು ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತಾಯಿ”

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಮಟ್ಟರಾಜರ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಯ ಸಂಚಾರಿ ಶಾಲೆ ಹೊಳೆ ಅಲೋರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಂಪ ಹಾಕಿದಾಗ ಮಟ್ಟರಾಜರ ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಮನಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

4. ”ಸಮಾಜದ ಹಣದಿಂದ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ”

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಟ್ಟರಾಜ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಮನಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೋಂಡಾಗ ತಾಯಿಯ ಪಾದವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

5. ”ಅವರ ಬಾಹ್ಯ ಕಣ್ಣ ಅರಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗದ ಕಣ್ಣ ಅರಳಿತ್ತು”

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ ಮಲ್ಲನಗೌಡ ಬರೆದಿರುವ ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತು ಲೇಖಕರು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಟ್ಟರಾಜರು ಆಶ್ರಮದ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾರಿಗಳಿಂತ ಬಹಳ ಚೇಗ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು. ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಗದ್ಯ -4. ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಡ ಜಗತ್ತು.

*ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು : ಬಿ. ಎಸ್ ಕೃಪಾಕರ. ಕೆ ಸೇನಾನಿ.

ಕೃತಿಗಳು : ಎವಾಕ್ ಆನ್ ದಿ ವೇಲ್ಲ ಸೈಡ್, ವ್ಯಾಲಿ ಆಫ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ನ್ ಅಂಡ ಫರ್ಮಿನ್ ವಿಲೇಜ್‌ನ್, ಜೀವಜಾಲ.

*ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ;

ಅನಂತ-ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ. ಅಷೋವ-ಹಿಂದೆ ಎಂದೋ ಕಾಣದ. ಅವಫಥ-ತೊಂದರೆ. ಇಂಬು_ಅವಕಾಶ. ಉರಗ-ಹಾವು, ಉಷ್ಣ-ಬಿಸಿ. ಏಕಮತ್ತೆ-ಎಕಾಭಿಪ್ರಾಯ. ಕ್ರಾಂತಿಕರಣ-ಒಟ್ಟಗೂಡಿಸುವಿಕೆ. ತುಪ್ಪಳ-ಉಣಿ. ದ್ವೀಪ-ನೀರಿನಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದ ಭಾಗ. ನಿಗೂಢ-ರಹಸ್ಯ. ಪಥ-ದಾರಿ. ಘಲಶ್ಯತಿ- ಪರಿಣಾಮ. ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ-ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಲೆ. ವೈಪರಿತ್ಯ-ವಿರೋಧ. ಸಂಜೀವಿನಿ-ಜೀವಕೊಡುವ ಗಿಡಮೋಲಿಕೆ. ಸರೀಸುಪ-ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಪಾಣಿಗಳು. ಸಾಕಾರ-ಆಕಾರದಿಂದ ಕೋಡಿರುವದು. ಕಡಲು-ಸಮುದ್ರ. ಗಾಢೆ-ಹಾಡು. ದಾರುಣ-ಭಯಂಕರ. ನಭ-ಆಕಾಶ. ನಿಬಿಡ_ದಟ್ಟವಾದ. ಪ್ರವೃತ್ತಿ-ಸ್ವಭಾವ. ರಶ್ಮಿ-ಕಿರಣ. ವಿಕಾಸ-ಅರಳುವಿಕೆ. ಸಂಕುಲ_ಸಮೋಹ. ಸಮನ್ವಯ-ಹೊಂದಾಣಿಕೆ. ಸಸ್ನೇಹ-ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಜೀವಿ. ಸ್ಮೃತಿ-ಸ್ವಜನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

*. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 1-2 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಸ್ನೇಹಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಾಣಿಗಳ ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ: ಸಸ್ನೇಹಿಗಳು ಗುಹೆ, ಹೊಟರೆ, ಗೂಡು, ಬಿಲದಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತವೆ.

2. ಅನ್ವಯಶಿಕ್ಷೆ ಆಚರಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಯಾವ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ: ಸ್ವತ್ವ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇದೆ?

ಉತ್ತರ: ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಚಾಕಚಕ್ಕೆಯಿಂದ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಲೆ ಇದೆ.

4. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿವ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೊಡ್ಡುವ ಅಂಶಗಳಾವವು.

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಯ ದೇಹ ಸ್ವರೂಪ, ಪರಿಸರದ ವೈಲಕ್ಷಣಗಳು, ಬೆಲೆ-ಬೇಟೆ ಮಿತಿಯೊಡ್ಡುವ ಅಂಶಗಳು.

5. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾನೆಟ್ ಕಡಲಹಕ್ಕಿ ಗೂಡನ್ನು ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ಗಾಲ್ಫ್ ಚೆಂಡು, ನೀಲಿ ಶೀಷೆಯ ಚೊರು, ಈರುಳ್ಳಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಬೊಂಬೆಯೊಂದನ್ನು ತಂದು ಅಲಂಕರಿಸಿತ್ತು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3 -4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

1. ಹಕ್ಕಿಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಭವಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ: ನೋವಿದೆ, ನಲಿವಿದೆ, ಆಕ್ರಂದನವಿದೆ, ಸಂತಸದ ದನಿಯಿದೆ, ಕಾವು ಗುಟುಕು ಪಡೆದು ಜೀವ ಕಣ್ಣ ತರೆಯುವ ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ಅಭ್ಯರಿಯಿದೆ. ಶತ್ರುಗಳ ಬೇಟೆಗೆ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ದಾರುಣಿವಿದೆ. ಈ ಅವಷ್ಟಡಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸಾಹಸ ಗಾಢೆ ಇದೆ.

2. ಹಕ್ಕಿಗೂಡಿನ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೆಲವು ಸಸ್ಯನಿಗಳಿಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವು ಸಿಮೆಂಟ್ ಗಾರೆಯಂಥ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತಲು ಭಿನ್ನವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಲ್ಲವು. ಗೂಡೆಯನ್ನು ಪಾಳಸ್ರೋ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಭಿಷ್ಟೆ ಇದೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಶೀತಗಳಿ, ಬಿರುಗಳಿ, ಮಳೆ, ಪ್ರವಾಹಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಬದುಕಲು, ಹವವಾನ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಮೊಟ್ಟೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

4. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲವು?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಾಗರ, ದ್ವೀಪ ಗಿರಿ, ಶಿಖರವನೆತ್ತಿ ಮನುಷ್ಯ ನುಸಳಲಾರದ ನಿಬಿಡ ವನಶ್ರೇಣಿ, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೂ ಪ್ರವಶ ನಿರಾಕರಿಸುವ ದುವಕ್ಗತ್ತಲ ಕಣೊವೆ, ರೆಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸುವ ಶೀತಲ ಧುವ ಪ್ರದೇಶ ಹಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲವು.

5. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬದಲಾದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿವುದಕ್ಕೆ ಲೇಖಿಕರು ಯಾವ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಅವು ಗೂಡನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಯವ ಕೇರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹೊಸ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಧಟ್ಟನೆ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಬಳಿ, ಮೀಟರ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಗಾಡುವ ಗೂಡು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

6. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ವರ್ಣಾರ್ಥಿಯ ಹೂದಳವನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಳೆವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹೊರಮೈಗೆ ಅಂಟಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಹದ್ದಗಳಿಂತೂ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜಿನ ಚೆರು, ಬಟ್ಟೆಯ ಚಿಂದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗೂಡಿಗೆ ತಂದು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತವೆ.

7. ನೀಲಿ ಸಾಮಾಂಟ ಹಾಗೂ ಸಗ್ನದಕ್ಕಿ ಗೂಡುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ನೀಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಾದಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಒಣಿಗದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದಂತೆ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಟ್ಟಲಾಕರದಲ್ಲಿ ಅವು ಗೋಡು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊರಮೈಗೆ ಜೀಡರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಜೋಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಶತ್ರುಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಡು ಗೋಚರಿಸಬಾರದೆಂಬ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ.

* **ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.**

1. ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿ.ಎಸ್ ಕೃಪಾಕರ ಮತ್ತು ಕೆ. ಸೇನಾನಿ ಬರೆದಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಹೋಟಾಂತರ ವರ್ಣಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನುಮೂಕೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಂದರೆ ಮೀನು, ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಸರೀಸುಪಗಳಜಿತ ಬಹುತೇಕ ಸಂಕುಲಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಶಾಲೆ ಅದು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿ.ಎಸ್ ಕೃಪಾಕರ ಮತ್ತು ಕೆ. ಸೇನಾನಿ ಬರೆದಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾವಿದನ ಸೈಲಿಪ್ಪಜ್ಞತೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಶಾಲೆ ಅದು. ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಬಿಕ್ಕತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಮರಿಗಳು ಸಹ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳಲುತ್ತಾರೆ.

3. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿ.ಎಸ್ ಕೃಪಾಕರ ಮತ್ತು ಕೆ. ಸೇನಾನಿ ಬರೆದಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಳಗೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪಾಳಸ್ತರ್ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅವು ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಸೊಂದಯ್ಯ ಗೊಳಿಸುವ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮೀರಿ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂತತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಗದ್ಯ -5 ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪು.

***ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ :**

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿನ್ನರು : ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಕರಜಿ.

ಕಾಲ : 1952

ಸ್ಥಳ : ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಜಗಿ.

ಕೃತಿಗಳು : ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು :

ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ;

ಅನೋಯೆ-ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ಕೂಡಿಸಿ-ಹುಳ್ಳಿರಿಸಿ. ದುರ್ದ್ವವ-ಕೆಟ್ಟ ಆದ್ವಷ್ಟ. ಮಾತುವತ್ತಿದರು-ಮಾತನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಆಸ್ತುದಿಸು-ರುಚಿ ನೋಡುವದು. ತಕರಾರು-ಅಡ್ಡಿ. ನಿವೃತ್ತಿ-ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 1-2 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡದ್ದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ; ಮನಗೆ ಬಂದ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು.

2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಫೀ ಕುಡಿಯಲು ಎಂತಹ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು?

ಉತ್ತರ; ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು.

3. ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಜೀವನದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ; ಉತ್ತಮ ವಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ.

4. ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿತಂತೆ ಕಾಫೀ ಮತ್ತು ಕಾಫೀಯ ಕಪ್ಪ ಯಾವುದರ ಪ್ರತೀಕಗಳು?

ಉತ್ತರ; ಕಾಫೀ ಎಂದರೆ ಜೀವನ ಇದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪ ಹಣ, ಅಂತಸ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ.

5. ಗುರುಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ದುದ್ದುವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು?

ಉತ್ತರ; ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸೂಯಿ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ದುದ್ದುವದ ಸಂಗತಿ.

6. ಗುರು ರಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರ ಅಂಕಣ ಬರಹದ ಶೀಷಿಕೆ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ; ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೇಳಕೆ ಆಗಿದೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರರ ಬಳಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉತ್ತರ: ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಕರಾರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡುವದೆ ಕಷ್ಟ. ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

2. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ತಂದಿಟ್ಟ ಟ್ರೇನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ಕಪ್ಪಗಳಿದ್ದವು?

ಉತ್ತರ: ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ತಂದಿಟ್ಟ ಟ್ರೇನಲ್ಲಿ 30-35 ಕಪ್ಪಗಳಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹವು, ಚೈನಾ ಪಿಂಗಾಣಿಗಳು, ಸುಂದರ ಗಾಜಿನವು, ಸ್ವೀಲ್ ಲೋಟಗಳು, ಬಾಳಸ್ಟೀಕ್ ಕಪ್ಪಗಳು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬೆಲೆ ಬಾಳದ ಗಾಜಿನ ಕಪ್ಪಗಳಿದ್ದವು.

3. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಡುಗೆ ಮನಗೆ ಹೋದರು?

ಉತ್ತರ; ಮಕ್ಕಳೇ ಒಂದು ಏದು ನೀಮಿಷ ಇರಿ, ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಫೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಗಿ ಕೆಲವೆಷಣವಾಯಿತು ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಾಫೀ ಕೊಡಾ ತುಂಬಾ ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕಿ ಅಡಿಗೆ ಮನಗೆ ಹೋದರು.

4. ಭಗವಂತ ಹೊಟ್ಟ ಈ ಬದುಕನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು?

ಉತ್ತರ; ಭಗವಂತ ಜೀವನ ಎನ್ನುವ ಕಾಫೀ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಕೊಡುವದು ಈ ಕಾಫೀ ಮಾತ್ರ. ಕಪ್ಪಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ನಾವು ಮಾಡಿಹೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಗವಂತ ಹೊಟ್ಟ ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಬೇಕು. ಅಲಂಕಾರಗಳ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಓಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು ಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ ತಿಳಿಸಿದರು.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂರ್ಶೀಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಗುರುಗಳು ಸುಖಿ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು?

ಗುರುಗಳು ಸುಖಿ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಕ್ಕಳೇ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನೇ ಆರಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ. ಕಾಫೀ ಎಂದರೆ ಜೀವನ, ಕಪ್ಪ ಹಣ ಅಂದರೆ ಅಂತಸ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಂತೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಜೀವನವನ್ನು ಧರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ

ಸಾಧನಗಳು. ನೀವು ಹಿಡಿದ ಕಪ್ಪು ಕಾಫೀಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾರದು. ಅದರೆ ದುರ್ದ್ವವ ಎಂದರೆ ನಾವು ಕಾಫೀಗಿಂತ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೂಯೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಭಗವಂತ ನಮಗೆ ಜೀವನ ಎನ್ನವ ಕಾಫೀ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವನವನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಿ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಜೀವನವನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಸುಖ ಜೀವನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿದೆಯೇ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಸುಖ ಜೀವನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವರೆಡು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ದುರಾಸೆ ಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದು ತಿನ್ನಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಷ್ಟ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಹಣದ ಅಥವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಫಲವನ್ನು ಬಯಸಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಇತರರ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಪಡಬಾರದು. ಭಗವಂತ ನಮಗೆ ಒಂದು ಜೀವನ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಂದರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸನ್ನೀಹಿಷಣವನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರ ಶೈಳೀಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸುಖ ಜೀವನವಾಗುತ್ತದೆ.

- * ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾರೆ

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂಶೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾರ ಕಲಿಸುತ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆತ್ತಾರೆ.

2. ನನ್ನ ಕಾಫೀ ಹೊಡಾ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರರನ್ನು ನೋಡಲು ಮನಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹೀರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕಾಫಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

3. ನೀವೇ ಕಾಫೀ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡೋಣ

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫೀಯನ್ನು ತಂದು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 30-35 ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪಗಳು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

4. ನೀವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವೆಲ್ಲ ಎಂಧೆ ಕಪ್ಪು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಕಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಕಾಫೀ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸೆಯೇ ಶೋಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ ಕಾಪೀ ಜೀವನವನ್ನು ಕಪ್ಪ ಹಣ, ಆಸೆ, ಅಥಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

5. ಭಗವಂತ ನಿಮಗೆ ಜೀವನ ಎನ್ನುವ ಕಾಫೀ ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುರಾಜ ಕಚ್ಚಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಪೀ-ಕಪ್ಪ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕಾಫಿಗಿಂತ ಕಪ್ಪಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಕಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೋಯೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಗದ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ ವ್ಯಾಕ್ಯ ಮೂಲಿಯಂ.

*ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು	: ಡಾ. ಬಸವಪ್ಪಭು ಪಾಟಿಲ
ಕಾಲ	: 1942
ಸ್ಥಳ	: ರಾಯಚೌರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಟ್ಟದೊರು.
ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು	: ಕೆ.ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ
ಕಾಲ	: 1945
ಸ್ಥಳ	: ರಾಯಚೌರಿನ ಮಾನಿ
ಕೃತಿಗಳು	: ಮಾತನಾಡಿ ಹಣಗಳೆ, ಇದೇನುಕತೆ, ಬೆಳಗು, ಬಸವನಾಡಿನಿಂದ ಮಂಡೇಲನಾಡಿಗೆ.

ಡಾ. ಬಸವಪ್ಪಭು ಪಾಟಿಲ 1942 ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೌರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಟ್ಟದೊರು ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕೃತಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಹಣಗಳೆ, ಇದೇನುಕತೆ, ಬೆಳಗು, ಬಸವನಾಡಿನಿಂದ ಮಂಡೇಲನಾಡಿಗೆ.

*ಕೆ.ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ 1945 ರಾಯಚೌರಿನ ಮಾನ್ಯಾಯಲ ಜನಿಸಿದರು.

ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ: ಹೋಚ್-ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ಬಂಡಿ. ಡ್ಯಾಗರ್-ಕರಾರಿ. ತರಾತುರಿ-ಅವಸರ. ದುಬಾರಿ-ಹೆಚ್ಚಬೆಲೆ. ಪಾಲ್-ಮೆಂಟ-ಸಂಸತ್ತು. ಮೂಲಿಯಂ-ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ. ಸಮಚ್ಚಯ- ಗುಂಪು. ಹಾರರ್-ಭಯ. ಗ್ರ್ಯಾ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ತದ್ವೀಪ-ಅಂಡೆ ತರಹ. ತಾಸು-ಗಂಟೆ. ನಿಗೊಳಿ- ರಹಸ್ಯ. ಬ್ರಿಜ್-ಸೇತುವೆ. ವ್ಯಾಕ್ಯ-ಮೇಣ. ಸಬಬ್ರ-ಲಿಪನಗರ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಕ್ಯ ಮೂಲಿಯಂಗೆ ಟುಸ್ಕ್ಲೈಡ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು?

ಉತ್ತರ: ಮೇಡಂ ಟುಸ್ಕ್ಲೈಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಯ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ.

2. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಯಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಹಾಗೂ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್.

3. ಲಂಡನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮುಂದೆ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು?

ಉತ್ತರ: ಗಾಂಥಿಜಿ ಅಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದರಿಂದ.

4. ಧೇವ್ಯಾ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಜನವಸತಿಯನ್ನು ಲೇಖಕರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಮುಂಬ್ಯೆಯ ಸಮುದ್ರ ದಂಡ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಮೆರೀನ್ ತ್ರೈವ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5. ಲಂಡನ್‌ನ ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ: 1572 ಸಿ.ಮೀ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ದುರಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರೇಡ್ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: 1666ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಗ್ನಿ ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಿತು. 2 ದಿನ ಲಂಡನ್ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. 13000 ಮನೆಗಳು, 80 ಚಚರಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೊಗಿದ್ದವು. ಈ ದುರಂತದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ 200 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಕಂಬ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೆರೆಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಸ್ಯರವು ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೊಗಿದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಗ್ರೇಡ್ ತಿಳಿಸಿದರು.

2. ಧೇಮ್ಮ ನದಿಯ ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಧೇಮ್ಮ ನದಿಯ ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಉದ್ದಮಗಳು, ಘೃಷ್ಟರಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಲಂಡನ್ ಟವರ್ ಬ್ರಿಜ್‌ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ 13 ಬ್ರಿಜ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಟವರ್ ಬ್ರಿಜ್ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಇದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಶೌಗುತ್ತದೆ. ಹಡಗುಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಂದುವರೆ ಎರಡು ನೀರಿಷ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಹಡಗುಗಳು ಹೊಗಲು ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಟಾವರ್ ಬ್ರಿಜ್‌ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

4. ಧೇಮ್ಮ ನದಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೇತುವೇಗಳಾವವು?

ಉತ್ತರ: ಧೇಮ್ಮ ನದಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೇತುವೇಗಳು ವ್ಯಾಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸೇತುವೆ, ವಾಟಲೂ ಸೇತುವೆ, ಲಂಡನ್ ಸೇತುವೆ.

5. ಟಾವರ್ ಆಫ್ ಲಂಡನ್ ಅನ್ನು ನಿಗೂಢ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರಿಯುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಟಾವರ್ ಆಫ್ ಲಂಡನ್ 3-4 ಅಂತಸ್ತಿನ ಚೊಕಾಕಾರದ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡದಮೇಲೆ ಟವರ್‌ಗಳಿವೆ. ಇದು ರಾಜರು ತಮಗೆ ಆಗದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಚಾಗ. ರಾಜಮನೆತನ ಗಳಲ್ಲಿನ ವೈಷಮ್ಯ ಅಸುಯೆ, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆಗಳ ಸ್ಥಾನ ಆಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ರಾಬಟ್‌ ಕ್ಲೈವ್ 1757ರ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನದಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಶಸ್ತರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

* ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಸ್ ಮೂಸಿಯಂನ ವಿಶೇಷತೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ಮೇಡಂ ಟುಸ್ಲೋಡ್ ಈ ವ್ಯಾಸ್ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದವರು. ಈ ಮೇಣದ ಗೊಂಬೆಗಳು ತದ್ವಾಪ ಒಬ್ಬ ವೈಶೀಯನ್ನೇ ಹೊಲುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವೈಶೀಯನ್ನು ಮೇಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದು ಶಾರುಖ್ ಖಾನ್, ಅಮಿರ್ ಖಾನ್, ಅಮಿತಾಭ್ ಬಜ್ಜನ್, ಮಲ್ಫನ್ ಮೆನ್ಲೋ, ಟೆನಿಸ್ ತಾರೆ ಚೆಕ್ರ್ ಚೋಗ್ರ್ ಹಿಂಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರ ವ್ಯಾಸ್ ಗೊಂಬೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂರಿಕಗಳ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಾವು ಮೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾದ ವೈಶೀಯೋಂದಿಗೆ ಇದ್ದೇವೇನೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಜತೆಯೇ ಆ ಮೇಣದ ಚೊಂಬೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

2. ಟ್ರೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಹಾರರ್ ಒಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಲೇಖಕರಿಗಾದ ಅನುಭವವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಟ್ರೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಹಾರರ್ ಅಲ್ಲಿ ಜೀರುವ ಭಯಾನಕವಾದ ಕಿರುಚುವ ಶಿಬ್ಬ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ರಾಜರು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೀತ್ತಾರ. ಲೇಖಕರು ಒಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲು ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಒಬ್ಬವ ಬಂದ. ಒಬ್ಬ ಕತ್ತು ಹಿಡುವ ಬಂದ. ಒಬ್ಬ ಏಕಾ ಏಕಿವಾಗಿ ಕಿರುಚುತ್ತ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಡ್ರೆಗ್ರ್ ತಿಮಿಯಲು ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಇವು ಲೇಖಕರಿಗಾದ ಅನುಭವಗಳು.

3. ಧೇಮ್ಮ ನದಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲೇಖಕರು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯಗಳಾವವು?

ಉತ್ತರ: ಧೇಮ್ಮೆ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸೇತುವೆ, ವಾಟಲೂ ಸೇತುವೆ, ಲಂಡನ್ ಸೇತುವೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಲಂಡನ್ ಬ್ರಿಜ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಟವರ್ ಆಫ್ ಲಂಡನ್ ಇದೆ. 3-4 ಅಂತಸ್ಥಿನೆ ಚೊಕಾಕಾರದ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಟವರ್‌ಗಳಿವೆ ಇದು ರಾಜರು ತಮಗೆ ಆಗದವರನ್ನು ಹೊಲ್ಲಿಸುವ ಜಾಗ. ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಲೇಖಿಕರು ಕಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳು

* ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ಅಲ್ಲಿನ ಒಳ ಧೇಟರ್ ನಲ್ಲಿ 3ಡಿ ಕನ್ಸಡರ್ ಹಾಕೆಂಡು ತಾರಾಲಯ ನೋಡಿದೆವೆ ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ ರವರು ಬರೆದಿರುವ ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಸಿಯಂ ಗ್ರಾಹಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ತಾರಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವೇಹಿತನಾದ ಸತೀಶನ ಜೊತೆ ತಾರಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಾರಾಲಯದಲ್ಲಿ 3ಡಿ ಕನ್ಸಡರ್‌ವನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ನಕ್ಕತ್ತಗಳು ಸಮೀಪ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಇವರೆಲ್ಲ ಬಸ್ಲೋ ರ್ಯಾಲೀ ಹಿಡಿಯಲು ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ ರವರು ಬರೆದಿರುವ ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಸಿಯಂ ಗ್ರಾಹಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಲಂಡನ್‌ನಿನ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನ್ ಬದುಕಲು ಶೆಂಬಾ ದುಬಾರಿ ಉರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸೆಗೆ ಮರಳಲು ನಿಂತದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೇಖಿಕರು ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

3. ಲಂಡನ್ ಮುಲಗಿ ನಿಧಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ ರವರು ಬರೆದಿರುವ ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಸಿಯಂ ಗ್ರಾಹಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಂಡನ್ ಮದ್ದಾರಿ ನೋಡುವಾಗ ಕಾಣಬರುವ ದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲಂಡನ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೊರಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಲೇಖಿಕರು ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಂಥ -7 ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ

*ನಾಟಕಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು	: ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ
ಕಾಲ	: 29-12-1904
ಸ್ಥಳ	: ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕುಪ್ಪಳಿ.
ಕೃತಿಗಳು	: ನವಿಲು, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ಜಲಗಾರ, ವಿಭೂತಿ ಮೂರ್ಜಿ, ನನ್ನ ದೇವರು.
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	: ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಶ್ರೀಕಾರ್ವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾಂಟರ್ ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

*ಕರಿಣ ಪದಗಳಾರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ .

ಇಂಘ-ಮಧುರ. ಕರಡಿ-ಭರಣಿ. ಚರಕ-ರಾಟ. ತೋಳಗು-ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ನೋಟ-ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ. ಬವಣ-ಕಷ್ಟ. ಬಿತ್ತರ-ವಿಸ್ತಾರ. ಮಳೆಬಿಲ್ಲು-ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು. ಯೋಗಿ-ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ. ಓಲೆ- ತಾಳೆಮರದ ಗರಿಯ ಹಾಳೆ.

ಕಾದರೆ-ಹಾದಿನೋಡು. ತಿಲಕ-ಹಣೆಯ ಬೊಟ್ಟು, ನೋತು-ನೋಲುತ್ಗೆದು. ಪವಡಿಸು-ಮಲಗು. ಬಳಲು-ಅಯಾಸ. ಬೃಗೆ-ಸಂಚೆ. ಮಿರುಗು_ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ಸಿಲುಕೇ-ಸಿಗಲಾರೆನು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗೋಪಾಲನ ಬೆಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ ಯಾವುದಾಗಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ಬೆಳಗಿಗೆ ಎದ್ದು ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಪೂಜೆಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಚೊಯ್ದು ತರುವುದು ಗೋಪಾಲನ ಬೆಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು.

2. ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿ ಸುತ್ತಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು ಗೋಪಲನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

3. ಗೋಪಾಲನ ಗೆಳೆಯರ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ಗೆಳೆಯರ ಹೆಸರು ರಾಮು, ಕಿಟ್ಟಿ, ನಾಣಿ, ಮಾಥು.

4. ಗೋಪಾಲನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಮರಳುವಾಗ ಏಕೆ ಭಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಕಾಡುದಾಟಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಭಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

5. ಗೋಪಾಲನು ಹೊಸ ಪಂಚೆ ಬಯಸಿದ್ದೇಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ಗೆಳೆಯರು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಗೋಪಾಲನು ಬಯಸಿದನು.

6. ಬನದ ಗೋಪಾಲ ಯಾರು? ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೆಲಸವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬನದ ಗೋಪಾಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯುವದು ಅವನ ಕೆಲಸ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮಲಗಿದ್ದ ಗೋಪಾಲನ್ನು ತಾಯಿ ಯಾವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಏಳಿಸಿದಳು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲ ಬೆಳಗಾಯ್ದು ಮೇಲೇಳು. ಸೂರ್ಯ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಬಾವಿಯ ಬಳಿ ಇದ್ದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬನದಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ಅರಳಿ ನಿನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿವೆ. ಶಾಲೆಗೆ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಳು ಕಂಡಾ ಎಂದು ತಾಯಿ ಗೋಪಾಲನ್ನು ಏಳಿಸುತ್ತಾಳೆ.

2. ಗೋಪಾಲನು ಹೂ ಬನದ ಸೌಗಂಡನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಣಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಬನ. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕೇದಗೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಪರ್ವತಬಾಳಿ ಗೋರಂಟಿಯ ಹೂಗಳು ಅರಳಿ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕಾಮನಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಬಾದ ಗಾನ, ಸೂರ್ಯನ ಹೊಂಬೆಳೆಕು, ಹಸುರಾದ ಬನ. ಈ ರೀತಿ ವಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.

3. ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಬಡತನದಿಂದ ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ನೋಲು ಮಾರಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಮೂರು ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗುವಿಗೆ ಕಾಡು ದಾಟಿ ಬರಲು ಹೆದರಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಮಗು ಹೊಸ ಪಂಚೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವು ಎಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮರ್ಯೇಸಲು ಆಗುತ್ತರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

4. ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ವೇಶಭೋಷಣಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವು?

ಉತ್ತರ: ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಪಣೆ. ನವಿಲುಗರಿ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಳಲು. ಇವು ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ವೇಶಭೋಷಣಗಳು.

* ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಶನ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಪಾಲ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬನದ ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬನದ ಗೋಪಾಲ ಏನೋ, ಗೋಪಾಲ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮನು ಗೋಪಾಲ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರ್ಯಾ? ಹೆದರಿಕೆಆಗುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ. ಅಮೃ ಹೇಳಿದ್ದಳು, ಹೆದರಿಕೆಯಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆ ಅಂತ. ಆಗ ಬನದ ಗೋಪಾಲ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ದರಬೇಡ ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ಹೋಗು ಮನೆಗೆ. ಎಂದಾಗ ಮನು ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರ್ಯೆ, ಬಾ ಅಣ್ಣಾ ಎಂದಾಗ ಬನದ ಗೋಪಾಲ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ ಕಣೋ ಈಗ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಬರುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗು. ಎಂದಾಗ ಮನು ನೀನು ಮನೆಗೆ ಅಮೃನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವದಿಲ್ಲವೇ? ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಏಕರುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಬನದ ಗೋಪಾಲ ನಾನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತೇನೆ ಅಮೃನನ್ನು ಹೇಳು. ಅಮೃ ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದಳೆ ಬೇಗ ಹೋಗು. ಹೋಹಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಗೋಪಾಲ ಹಾಗು ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ಮಧ್ಯದ ಸಂಭಾಷಣೆ.

2. ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡಿಸಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಾರವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿಯು ಮುಂಜನೆ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗೋಪಾಲ ಬೆಳಗಾಯ್ದು ಏಳು. ಎಂದಾಗ ಗೋಪಾಲ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೋ ಕೊಯ್ದು ಶರಲು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಾಗ ತಾಯಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಬಹಳ ಬಡವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಒಚಿದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಳು. ಮಗನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳು ಚರಕದಿಂದ ನೊಲು ತೆಗೆದು ಮಗನ ಓದಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಖಚಿತನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದಲೇ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗನು ಹೋಸ ಪಂಚೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಗಲಿರುಳೂ ನೂತ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದೆ. ಸಂಜೀಯ ವೇಳೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಕಾಡು ದಾಟುವ ಸಮಯ ಭಯವೆಂದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ದೇವರು ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಾ ಗೋಪಾಲನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಡು ದಾಟಿಸುವನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವನಲ್ಲಿ ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬತ್ತಿದ್ದಳು.

3. ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಪಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಚಿನ್ನದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಬಾವಿಯ ಬಳಿಯ ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಮಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವು, ಕೇದಗೆಯ ಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂವು, ಪರವತ ಬಾಳೆಯ ಹೂವು, ಗೋರಂಟಿಯ ಹೂವುಗಳು ಅರಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರ ಸುಗಂಧ ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿ ಹೋಸ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಪಾದ ಗಾನ, ತಂಗಾಳಿ, ಸೂರ್ಯದೇವನ ಹೋಂಬೆಳಕು ಹಸುರಾದ ಚಿಗುರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಟ್ಟಿಂತರ ಹಿಮಮಣಿಗಳು ಮಿರುಗುವ ಲೀಲೆ ಬಹಳ ಸೌಗಸಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

4. ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ಹಾಡಿನ ಸಾರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯರ ಒಲುಮೆಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುವನು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ತಪಸ್ಸಿಗಳು ಯುಗಯುಗಗಳು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೋಗಿಗಳಾಗಲು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ವಿಶಾಲವಾದ ಕಡಲಿಗಿಂತ ಭಕ್ತರ ಕಣ್ಣೀರು ಅವನ ಇರುವಿಕೆಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಪರವತದ ಎತ್ತರಕ್ಕಿಂತ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ಆತನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಕೆಯರು ಆಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾರವು ಸತ್ಯವು ಅಡಗಿದೆ. ಹಾಲನ್ನು ಮಾರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ತ್ರೀತಿಯು ಯೋಗಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೊಡಾ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ಗೋಪಾಲನು ಹೊಳೆಲನ್ನು ಉಡುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ.

5. ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಷ್ಟವೇನು? ಅದು ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು?

ಉತ್ತರ: ಗೋಪಾಲನ ಗಳಿಯರು ಅವನ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದ್ದರು . ಮತ್ತು ಸಂಚಯ ವೇಳೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಕಾಡು ದಾಟಿ ಬರುವಾಗ ಭಯವಾಗುತ್ತದ್ದು. ಇದು ಗೋಪಾಲನ ಕಷ್ಟಗಳು. ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಹಗಲಿರುಳು ನೂತ್ನ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಪಂಚೆ ಕೊಡಿಸಿದಳು. ಶಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಹೆದರಿಕೆ ಆದರೆ ಬನದ ಗೋಪಾಲನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೇಳಿದಳು. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ದೇವರು ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣ ಗೋಪಾಲನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಡು ದಾಟಿಸುವನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬಿಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೋಪಾಲನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು.

* ಸಂದರ್ಭದೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಶೇಷವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿಕುಣಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನ ಅಮೃನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಬನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ, ಕೇದಿಗೆ ಹೂ, ಸಂಪಿಗೆಹೂ, ಪರವತ ಬಾಳೆಯ ಹೂ ಗೋರಂಟಿಯ ಹೂ ಅರಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಕುಣಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

2. ಅಗೋಪಾಲ ಕೊಡ ಬೇಕು ನಾವು ಉಣಬೇಕು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಗೋಪಾಲ ತಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾಡು ದಾಟಿಬರುವಾಗ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಗಳಿಯರ ಜೊತೆ ಆಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ತಾಯಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

3. ಅಮಗುವಿಗೆ ಬಡತನದ ಬವಣೆಯೇಕೆ?

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. .

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ದೇವರಿಗೆ ಹಿಗೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

4. ಅಮೃನ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗ ಲಾರದು?

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲನು ಭಯಗೊಂಡು ತಾಯಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅಣ್ಣ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಅವನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಹಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಪದ್ದು 1 ಏಣಿ

*ಕೆವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು : ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ

ಕಾಲ : ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಟ್ಟೂರು.

ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ:

ಆಸರೆ- ಆಶ್ರಯ. ಕರಗು-ಸ್ವಂದಿಸು. ಶ್ರಿಶಂಕು-ಇಕ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದವರು. ಹಾಡು-ಅವಸ್ಥೆ. ಶಿಖಿಂಡಿ_ನಪುಂಸಕ. ಏಣೊ-ಮೇಲೆ ಏರಲು ಬಳಸುವ ಸಾಧನ. ಕಾಳಚಿ-ಜಾಗಾರುಕತೆ. ನಮ್ಮತೆ-ವಿನಯ. ಬುನಾದಿ-ಅಡಿಪಾಯ. ಹಮ್ಮು-ಸೋಕ್ಕು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 1-2 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಏಣೊ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವೇನು?

ಉತ್ತರ; ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತದೆ.

2. ಏಣೊಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಮೇಲೆ ಏರಿದವರಿಗೆ ಏಣೊ ಹಾಕುವ ಸಾಳು ಏನು?

ಉತ್ತರ; ಏಣೊ ಅವರು ಹೇಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಸಾಳಾಲು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

3. ಕವಯಿತ್ರಿ ಶ್ರಿಶಂಕುಗಳು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕೆದಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ; ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಮಾನವನನ್ನು .

4. ಮೇಲೇರಿದವರು ಶ್ರಿಶಂಕುಗಳು ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ: ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮರೆತಾಗ.

5. ಏಣೊಗೆ ಬೀಳುವ ಭಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ; ಅನೇ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ಗಟ್ಟಿ ನೆಲೆದ ಮೇಲೆ ಕಾಲೂರಿದರಿಂದ ಏಣೊಗೆ ಬೀಳುವ ಭಯ ವಿಲ್ಲ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಏಣೊಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲೇರಿದವರಿಗೆ ಏಣೊಯ ಉಪದೇಶವೇನು?

ಉತ್ತರ; ಮೇಲಂತಸ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಅದು ಸುರಕ್ಷಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಮರೆತರೆ ಅದು ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಏಣೊ ಉಪದೇಶಿಸಿದೆ.

2. ಏಣೊ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಷ್ಟಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ; ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿದಾಗ ಅದು ಭಾರವನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಮೇಲೆ ಏರಿದವರು ಏಣೊಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಏಣೊ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3. ಮೇಲೇರಿದವರಿಗೆ ಏಣೊಯ ಮಹತ್ವ ಯಾವಾಗ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ; ಏಣೊಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆತು ಮೇಲಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಿ ನಂತರ ಅವರ ಸೋಕ್ಕು ಕರಗಿ ಭೂಮಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಏಣೊಯ ಮಹತ್ವ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಏಣೊ ತಾನು ಎಂಥವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿನಯ ವಿಧೇಯ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂಥಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಮ್ಮತೆಗೆ ಕರಗುತ್ತೇನೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಳಗೆಬೀಳದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತ್ತೇನೆಂದು ಏಣೊ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂರ್ಣೀಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:

1. ಏಣೊ ಕವಿತೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಏಣೊ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯದ ಮೂಲಕ ಶ್ರಮಿಕರ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಪಡವಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಕೇರಿಕ, ಹಣ, ಗೌರವ, ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೇಲೆರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಲೆರಿದವನಿಗೆ ಅಹಂ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ, ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಣ, ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅರಿತು ತನ್ನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಗೌರವಿಸದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ತಾವೇ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮರೆಯಿದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿಬಹುದು ಎಂದು ಏಣೊ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

2. ಏಣೊ ಹೇಳುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕಟ ಹಾಗೂ ಹಾಕುವ ಸಾಂಘಿಕೀನು?

ಉತ್ತರ: ಏಣೊ ಆನೆ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಅದರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಏಣೊ ಅವರು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡುವೆ ಎಂದು ಸಾಂಘಿಕೀನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಏಣೊಯು ಒಂದೊಂದು ಜನರ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಭಾರ ಹೊರುವಾಗ ತಾನು ಪಟ್ಟಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಆನೆ ಭಾರ ಹೊತ್ತ ಗೃಹಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರಿ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಭಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಾಲೂರಿದ ನೆಲವನ್ನು ಮರೆತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡಿದರೂ ಅವರು ಏಣೊಯು ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೊಕ್ಕು ಕರಗಿ ಭೂಮಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಏಣೊ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ಯದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಹೇಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಏಣೊ ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ಯ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣೊಯು ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಏಣೊಯು ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯೆ ಬಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಅದರ ಸಹಾವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಸಾಂಘಿಕೀನು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

2. ಇವರಿಗೆ ಭಾರ ಹೊತ್ತುವರ ಕಾಳಜಿಯೇ ಇಲ್ಲ

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಏಣೊ ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣೊಯು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾರ ಹೊರುವಾಗ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತದೆ.

ಜನರ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವಾಗ ಅದು ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಪಡದೆ ಮೇಲಕ್ಕೆರಿದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3. ನಾನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಶಿಖಿಂಡಿಗಳು?

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಏಣೊ ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣೊಯು ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆರಿದವರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಜನರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡಿದರೂ ಅವರು ಏಣೊಯು ಸಹಾದಿಂದಲೇ ಮತ್ತೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಣೊ ಅವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

4. ನಮ್ಮತೆಗೆ ನಾ ಕರಗುತ್ತೇನೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಏಣೊ ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯಃಪಣಿಯ ಜನರುವಿನಯಕ್ಕೆ ಕರಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪಣಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದ ಜನರ ಸೊಕ್ಕು ಕರಗಿ ಭೂಮಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದು ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮತೆಗೆ ಕರಗಿ ಬೆಳೆಯ ಬಲ್ಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಯ -2 ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು.

*ಕವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು	: ಡಾ॥ ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ
ಕಾಲ	: 1954
ಸ್ಥಳ	: ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಕನೂರು.
ಕೃತಿಗಳು	: ನನ್ನವರ ಹಾಡು, ಹೋರಾಟ, ನೂರು ಹನಿಗಳು.
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	: ಕನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕಾವ್ಯನಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

*ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು.

ಕಾಡು ಕಾಡು ಅಲೆದವನಿಗೆ ನಾಡಿನಾಧ್ರ ಹೊಳೆಯಿತು
ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡೊಂದು ದೊರದಿಮದ ಕೇಳಿತು
ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ಬೆಲಗಿತು
ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬೇಳಕೊಂದು ಕಂಡಿತು.

ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ವೀರನಂತೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎದ್ದನು
ಮಂಡಿ ಮಗುವ ತೋರೆದವನು ಅಡವಿ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನು!
ಅರಮನೆಯ ಮೋಹವನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿ ಹೋದನು
ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದನು.

ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ;

ಅಡವಿ- ಕಾಡು. ಕೋಡಿ- ಕೆರೆತುಂಬಿ ಹರಿಯುವದು. ಗೋಡಾಧ್ರ-ಒಳಧ್ರ. ಪರಿ-ರೀತಿ. ಬೋಧಿವೃಕ್ಷ-ಅರಳಿಮರ. ಮಂಡಿ-ಪತ್ತಿ. ಹಿಂಡು- ಗುಂಪು. ಏಕಾಂಗಿ-ಒಬ್ಬಂಟಿ. ಗುಟುಕು-ಒಂದು ಸಲ ಹುಡಿಯುವಪ್ಪು ನೀರು. ತೋರೆದು- ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ-ಬೆಳೆಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಶುಕ್ರ ಗೃಹ. ಮಕರಂದ-ಹೊವಿನ ರಸ. ಮೋಹ-ಆಸೆ. ಹುತ್ತು-ಹಾವಿನ ಗೂಡು.

*. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 1-2 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಿದ್ಧಾಧ್ರ ಬುದ್ಧನಾದ ಪರಿಯನ್ನು ಕವಿ ಎಂತಹ ಕಥೆಯೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ; ಯುದ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಹೊಟ್ಟು ಕಥೆಯೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಸಿದ್ಧಾಧ್ರ ಯಾರ ಹಾಗೂ ಯಾವುದರ ಮೋಹವನ್ನು ತೋರೆದನು?

ಉತ್ತರ; ಪತ್ತಿ, ಮಗ, ಅರಮನೆ, ಮೋಹವನ್ನು ತೋರೆದನು.

3. ಕಾಡನ್ನು ಅಲೆದ ಸಿದ್ಧಾಧ್ರನಿಗೆ ಹೊಳೆದ್ದೇನು?

ಉತ್ತರ: ಸಿದ್ಧಾಧ್ರನಿಗೆ ನಾಡಿನಾಧ್ರ ಹೊಳೆಯಿತು.

4. ಸಿದ್ಧಾಧ್ರನು ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿನತ್ತ ಏಕೆ ಹೊರಟನು?

ಉತ್ತರ: ಜನರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮಡುಕುತ್ತ ನಾಡಿನತ್ತ ಹೊರಟನು.

5. ಸಿದ್ಧಾಧ್ರನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಬದುಕಿನ ಗೂಡಾಧ್ರವೇನು?

ಉತ್ತರ: ತಪಸ್ವಿಗಿಂತ ಜೀವ ಪ್ರೀತಿ ದೊಡ್ಡದೆಂದು ಬದುಕಿನ ಗೂಡಾಧ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡನು.

6. ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಹಾಡು ಯಾರ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಬುದ್ಧನ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

7. ಬುದ್ಧನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯವೇನು?

ಉತ್ತರ: ತೀರ್ಥಿ ದೊಡ್ಡದೆಂಬ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡನು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಿಗೆ ನಾಡಿನ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೆವಿ ಏನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ನಾಡಿನ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೆಂಪು ಕಾಡು ಕಾಡು ಅಲೆದ ನಂತರ ಬೇಳಿಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಿ ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಿತು ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬುದ್ಧನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ತುಂಬ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು?

ಉತ್ತರ: ಕಾಡಿನ ತುಂಬ ತುಂಬಿಯ ಹೊಳೆಯು ಹರಿಯುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೊಸರಾಗ ಕೇಳಿಸಿತು. ಹೂವಿನ ಮಕರಂದವನ್ನು ಸವಿಯಲು ದುಂಬಿ ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಗಿಡವು ಒಂದನ್ಮೂರಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಬುದ್ಧನಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ: ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಫಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನೋಂದ ಅವನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಏರನಂತೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಪತ್ತಿ ಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೋಹವನ್ನು ಕಾಡಿನ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟನು. ಅವನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಲೆದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ನಾಡಿನ ಅರ್ಥ ಹೊಳೆಯಿತು. ಅವನು ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತನು. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಅವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ತನ್ನಮರಿಗೆ ಗುಟುಕು ಹೊಟ್ಟು ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಮತ್ತೆದಿಂದ ಇರುವೆ ಗುಂಪು ಸಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಕಾಡು ತುಂಬ ತುಂಬಿಯ ಹೊಳೆಯು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೋಡಿಸ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಮನಸು ಕರುಗಿತು. ಕಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಡಿಗೆ ಹೋರಟನು. ತ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡಿಕಿಕೊಂಡು ಜನರ ಬಳಿ ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ತಪಸ್ಸಿಗಿಂತ ಜೀವ ತ್ರೀತಿಯೇ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಬುದ್ಧನಾದನು.

2. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬುದ್ಧನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು?

ಮರವು ಬಳಿಯ ಹೂವನ್ನು ಮುಡಿದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ನಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇರುವೆಗಳು ಮತ್ತೆದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಕ್ಕಿಯು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಾನಿಗೆ ಏಣಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ಕಂಡವು. ಕಾಡು ತುಂಬ ತುಂಬಿಯ ಹೊಳೆಯು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸರಾಗ ಕೇಳಿಬಂದತು. ದುಂಬಿಯ ಮಕರಂದವನ್ನು ಸವಿಯಲೆಂದೆ ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಗಿಡವೂ ಒಂದನೊಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಂಡಿತು.

*. ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ ಏವರಿಸಿ.

1. ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದನು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ॥ ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರಚಿಸಿರುವ ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಹಾಡು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ತನ್ನ ಪತ್ತಿ, ಮಗ ಅರಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆವಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ತ್ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಡುಕುವ ಸಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಪತ್ತಿ, ಮಗ,

ಅರಮನೆಯ ಮೋಹವನ್ನು ತೋರೆದು ಯಾವ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ವೀರನಂತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಕಾಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ ಹೊಳೆಯು ಕೋಡಿಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ॥ ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರಚನಿರುವ ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಹಾಡು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಕೆಳಗೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಗಳು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೆಳೆಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಗುಟುಕು ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಕಾಶದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕಾಡು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಳೆಯು ಕೋಡಿಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದರು.

3. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ॥ ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರಚನಿರುವ ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಹಾಡು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತು ಬುದ್ಧನು ಜ್ಞಾನೋದಯ ಆದ ನಂತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಎದ್ದು ನಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು. ತಪಸ್ಯೆ ಮಾಡುವಕ್ಕಿಂತ ಜೀವನದ ಪ್ರೀತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬದುಕಿನ ಗೊಡಾರ್ಥವನು ಅರಿದು ಬುದ್ಧನಾಗಿ ಬಂದನು.

ಪದ್ಯ 3 - ಸೆವಿಚ್ಯೆತ್ತೆ

*ಕವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು	: ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ
ಕಾಲ	: 1955
ಸ್ಥಳ	: ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ.
ಕೃತಿಗಳು	: ಸಿಸಿಫಸರ ಸುತ್ತು, ತಪ್ಪಂಡ, ಹೊಸ ಅಲೋಚನೆ, ಮೃದುವಾಗಿ ಮುಟ್ಟು.
ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	: ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

*ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು.

ಕೊರಡ ಕೊನರಿಸಿ ತುದಿಗೆ ಮುಗಳ ನಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು

ಬರಡು ಜೀವಕೆ ಹೊಸತು ಒಕ್ಕೆನ್ನುವು

ಕುಕಿಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕಂಠ ಮುಕ್ತ ತಾರಕಕೇರಿ

ಚಿಲಿಪಿಲಿಯ ಕಲರವಕೆ ಮತ್ತೇರಿದೆ.

ಯುಗದ ಹಿಂದಿನ ಕೊಳೆಯ ತಿಕ್ಕಿ ಮೈ ತೋಳೆದಂತೆ

ನಗುವಿನ ನಲವಿನ ಮುಖವೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ

ಬೆಲ್ಲ ಬೇವಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಹಿ ಕಳೆದು ಸಿಹಿ ಹೆಚ್ಚಿ

ಎಲ್ಲಾರೆದೆಗಳ ತುಂಬ ಸೆವಿಚ್ಯೆತ್ತೆವು.

*ಕರಿಣಪದ್ಯಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ :

ಆದ-ಮೊದಲು. ಕೊರಡು-ಒಣ ಮರದ ತುಂಡು. ಖಿಗ-ಹಕ್ಕೆ. ಚೈತನ್ಯ-ಚಟುವಟಿಕೆ. ದಗದ-ಕೆಲಸ. ಮತ್ತು-ಮಾದಕತೆ ಮುಗುಳು-ಮೋಗ್ನಿ. ವಾಲಗ-ವಾದ್ಯ. ಕಲರವ-ಮೋಹಕ ಧ್ವನಿ. ಕೊನರು-ಚಿಗುರು. ಚಿಗಿತೆ-ಚಿಗುರಿದ. ತಾರಕ-ಎತ್ತರದ ಸ್ವರ. ನೆಲದವ್ವ-ಭೂಮಿತಾಯಿ. ಮುಕ್ತ-ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ. ವಧು-ಮಧುಮಗಳು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನೆಲದಮ್ಮು ನವವಧುವಿನಂತೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಳ್ಳುವದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:ಯುಗದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದಮ್ಮು ನವವಧುವಿನಂತೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

2. ಯುಗಾದಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಲದಮ್ಮು ಹೇಗೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ?

ಉತ್ತರ:ಯುಗಾದಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಲದಮ್ಮು ನವವಧುವಿನಂತೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

3. ಚೈತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ವಾಲಗ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:ಚೈತದಲ್ಲಿ ನೆಲಮುಗಿಲಿನ ವಾಲಗ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ.

4. ಚೈತಪು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇನು?

ಉತ್ತರ:ಯುಗದ ಹಿಂದಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ಮೈತೋಳಿದೊತೆ ಮಾಡುವದು ಚೈತದ ಕೆಲಸ.

5. ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿನಿಸನ್ನು ಹಂಚುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ ?

ಉತ್ತರ:ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ ಬೇವು ತಿನಿಸನ್ನು ಹಂಚುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಯುಗದ ಆದ ತಂದ ಸಂಭವವೇನು?

ಉತ್ತರ:ಯುಗಾದ ಬಂದಾಗ ಮರಗಿಡಗಳು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತವೆ. ಫಲಮಷ್ಟಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಾಗೆ ಕಳೆಯು ತುಂಬಿ ಭೂತಾಯಿ ನವವಧುವಿನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾಳೆ.

2. ಚೈತದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವ ಹೇಗಿರುತ್ತಿರುತ್ತಂದು ಕಬಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:ಚೈತವೆಂದರೆ ವಸಂತಮತು. ವಸಂತವೆಂದರೆ ಖುತುಗಳ ರಾಜ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳು ಚಿಗುರುತ್ತವೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು ಅರಳುತ್ತವೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನವು ಇಂಬಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಡೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

3. ಚೈತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದವು?

ಉತ್ತರ:ಚೈತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಆದಾಗ ಆದರ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಬೇಗ ಬೇಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕವಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿತು.

4. ಚೈತದಲ್ಲಿ ನೆಲಮುಗಿಲು ವಾಲಗ ನಡೆದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಚೈತದಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿಶೇಷತೆ ಹೇಳುತ್ತ ಕಬಿ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಲ್ಲಾಸ ತುಂಬಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡಿ ನೆಲ ಮತ್ತು ಮುಗಿಲು ಕೂಡಿ ವಾಲಗ ನಡೆದಂತೆ ಭಾಸವಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

*. ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಚೈತದಲ್ಲಾಗುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ವಸಂತ ಖುತುವಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳು ಹೊಸ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ತುಂಬುತ್ತವೆ. ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು ಅರಳಿ ಕಂಪನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ಮಾವು ಬೇವು ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಮಷ್ಟಗಳುತುಂಬುತ್ತವೆ. ವಾಬಿನ ಚಿಗುರನ್ನು ಸವಿದು ಕೋಗಿಲೆಯು ಇಂಬಾಗಿ ಹಾಡುವ ಗಾನವು ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವವು ಸೊಬಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಈ ಭೂಮಿತಾಯಿಯು ನವವಧುವಿನಂತೆ ಕೂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಚೈತಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

2. ಕವಿ ಯುಗದ ಆದಿಯನ್ನು ಸವಿಚೈತವೆಂದು ಏಕೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಚೈತವೆಂದರೆ ವಸಂತ ಖರುವಿನ ಕಾಲ ಈ ಖರುವಿನಲ್ಲಿ ಯುಗಾದ ಹಬ್ಬಪು ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ವರುಷದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲ, ವಸಂತನೆಂದರೆ ಖರುವಿನ ರಾಜ. ಈ ಖರುವಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳಿಲ್ಲ ಚಿಗಿತ್ತು, ಫಲಮಷ್ಟಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಚೈತಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಗಳ ಹೊಗಳು ಅರಳುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೊಸ ಕಳೆಯಿಂದ ಬರೆದ ಚಿತ್ತದ ಹಾಗೆ ಈ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯ ನವವಧುವಿನಂತೆ ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಚೈತಮಾಸ ಎಂದರೆ ಕವಿಗಳ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವೂ ಹೊದು ಚೈತದ ಸೊಬಗನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸದ ಕವಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಚೈತವೇ ಯುಗದ ಆದಿಯ ಕಾಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸುಗ್ರಿಯನ್ನು ಈ ಕಾಲವು ಶರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

* ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ನೆಲದಮ್ಮ ನವವಧುವೆ ಆದಳೀಂತು!

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾರ್ಕವನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸಿಸಿಫಸರಸುತ್ತು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಸವಿಚೈತ ಯೆಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾರ್ಕವನ್ನು ಕವಿ ಯುಗಾದ ಬಂದಾಗ ಮರಗಿಡಗಳು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತವೆ. ಫಲಮಷ್ಟಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ತಗಳ ಹಾಗೆ ಕಳೆಯು ತುಂಬಿ ಭೂತಾಯ ನವವಧುವಿನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. ನೆಲಮುಗಿಲು ವಾಲಗವೆ ನಡೆದಂತಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚೈತವೆಂದರೆ ವಸಂತವೆಂದರೆ ಖರುವಿನ ರಾಜ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳು ಚಿಗುರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿಡೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಗದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಸ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸ ಮೂಡಿ ನಲಮುಗಿಲು ಓಲಗ ಉದಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಎಲ್ಲರೆದೆಗಳ ತುಂಬ ಸವಿಚೈತವು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯುಗಾದ ಹಿಂದಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ಮೈತೊಳೆದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ದುಃಖ, ಸಂಕಟ ಮಾಯವಾಗಿ, ನಗನಗನವ ಮುಖಗಳೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬೆಲ್ಲ ಬೇವಿಗೆ ಸೇರಿ ಸವಿಯಾದಂತೆ ಜೀವನದ ಕಹಿ ಕಳೆದು ಸಿಹಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದದಿಂದ ಹೂಡಿ ಎಲ್ಲರೆದೆಗಳು ಸವಿಚೈತ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಯ -4 ಸದ್ಯ ಮಾಡದಿರು.

* ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು : ಡಾ || ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟೇಗೌಡ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್

ಕಾಲ : 1939

ನ್ಯಳ : ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ.

ಕೃತಿಗಳು : ತಾರಸುಖಿ, ಅನಂತಪ್ರಾಣಿ, ಬೊಗಸೆ, ಕನ್ನಡ ಚತುರ್ಮುಖಿ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ಹನಿಗವನ ಹನಿಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

* ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಇಬ್ಬನಿ-ಮಂಜಿನಹನನಿ. ಅಲ್ತೆ-ಅಲ್ಲವೇ. ಒಲು-ಅಂತೆ. ತಿಮಿರ-ಕತ್ತಲೆ, ಶೋರೆ-ಬಿಡು. ಧ್ವನಿ-ದನಿ. ಬಿರುದು-ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಮದ್ದು-ಸಿಡಿಯುವ ವಸ್ತು. ಮಿಡುಕು-ನಡಗು. ರವಿಕರ-ಸೊಯ್ಕಿರಣ. ರೇವು-ಹಡಗು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ. ಸೊಂಹು-ತಾಗು.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ತಿಮಿರಕ್ಕೆ ವೈರಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ತಿಮಿರಕ್ಕೆ ವೈರಿ ದೀಪ.

2. ಕವಿ ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಇಬ್ಬನಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾನೆ?

ಉತ್ತರ: ಇಬ್ಬನಿ ರವಿಕರಣಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮಾನವನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಇಬ್ಬನಿವ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸದ್ಗು ಮಾಡದೆ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಕವಿ ನೀಡುವ ಹೋಲಿಕೆಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಕೃತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಸದ್ಗು ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರಾದ ನಾವು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಮಾರ ಉರಿದು ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುವಚಿತೆ. ದೀಪದ ಎದುರಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಮಾಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಕೊಗಾಟದ ಬದುಕು ನಿಷ್ಟುಯೋಜಕ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಕವಿ ನೀಡುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಕರ್ಮಾರ ಮತ್ತು ದೀಪದ ಹಾಗೆ ಮೌನವಾಗಿ ಶಾಂತಿ ಸಹನೆ ಪ್ರೀತಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕೊಗಾಡಿ ಹಾರಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಪಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಡುಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನದಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

3. ಕರ್ಮಾರದ ಕೆಲಸವೇನು? ಅದು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಕರ್ಮಾರದ ಕೆಲಸ ಉರಿಯುವದು. ಅದು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಉರಿದು ಕರಗಿ ತನ್ನ ಪಾಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸದ್ಗು ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4. ಮಾನವನ ಬದುಕು ಕರ್ಮಾರದಂತೆ ಇರಬೇಕು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಮಾನವನ ಬದುಕು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಸದ್ಗು ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಕೊಗಾಡಿದರೆ, ಹಾರಾಡಿದರೆ ಏನು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮಾನವನ ಬದುಕು ಕರ್ಮಾರದಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಸದ್ಗು ಮಾಡದಿರು ಕವಿತೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಡಂಬರ ಕೇರ್ತಿಕ ಇವುಗಳಿಗೆ ಜನ ಮನಸೋಲುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಜೀವನದ ಸಾಧನಕ್ಕಂದು ಬಹಳ ಜನ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿಗೆ ಆದಾರವಾಗಿರುವದು ಪ್ರಕೃತಿ. ಇದು ಯಾವುದೇ ಸದ್ಗು ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸದ್ಗು ಮಾಡದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ಮಾರ, ದೀಪದಂತೆ ಬೆಳಗಬೇಕು. ಹಸಿಸೋದೆ ಸಿಡಿಮದ್ದು ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡದೆ ಇಬ್ಬನಿಯಂತೆ ಮೌನಿಯಾಗಿ ಹೋಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಳಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಸಾರವಾಗಿದೆ.

2. ಸದ್ಗು ಮಾಡದೇ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಯಾವ ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಮನುಷ್ಯನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮಾರಪು ಮೌನವಾಗಿ ಉರಿದು ಕರಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ದೀಪದ ವದುರಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯು ಸರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಬಾಳಬೇಕು. ಹೊಗಾಡಿ ಹಾರಾಡಿ ಫಲವೇನು. ಹಸಿಸೊದೆಯು ಬುಸುಗುಡುತ್ತದೆ. ಸಿಡಿ ಮದ್ದು ಬರೆ ಸದ್ಗು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬಾಳದೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಕೆ ಇಬ್ಬನಿಯು ಮೌನವಾಗಿ ಕರಗುವಂತೆ ಕೋಪ ತಾಪಗಳನ್ನು ತೋರೆದು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸು ಎಂದು ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ ಯವರು ಸದ್ಗು ಮಾಡಿರು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸದ್ಗು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆ? ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಹಿಂಬಣೆಗಾಗಿ ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದೆ ಸದ್ಗುನಿಂದ ಬಾಲೀದರೆ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಹೊಗಾಡಿ ಹಾರಾಡಿ ಫಲವೇನು. ಹಸಿಸೊದೆಯು ಬುಸುಗುಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮದ್ದು ಸಿಡಿದು ಅಭ್ಯರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬಾಳದೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಕೆ ಇಬ್ಬನಿಯು ಮೌನವಾಗಿ ಕರಗುವಂತೆ ಕೋಪ ತಾಪಗಳನ್ನು ತೋರೆದು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸು ಎಂದು ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ ಯವರು ಬಹಳ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

* ಸಂದರ್ಭದೊಳನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ

1. ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನು ಮುಗಿಸು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿ.ಪಿ.ಕೈಷ್ಟಕುಮಾರ್ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಚೋಗಸೆ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಸದ್ಗು ಮಾಡಿರು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆದಶಾಂತಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಾಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮೌನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ದೀಪದ ವದುರಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಹರಿಯುವಂತೆ, ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾರಪು ಉರಿಯುವಂತೆ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ವಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕನ್ನು ತೋರೆದು ಮೌನಿಯಾಗು

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿ.ಪಿ.ಕೈಷ್ಟಕುಮಾರ್ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಚೋಗಸೆ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಸದ್ಗು ಮಾಡಿರು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಸೊದೆಯಂತೆ ಬುಸುಗುಡದೆ ಬರೇ ಸದ್ಗು ಮಾಡುವಂತೆ ಬದುಕದೆ ರವಿಕಿರಣಕ್ಕೆ ಮೌನವಾಗಿ ಇಬ್ಬನಿಯು ಕರಗುವಂತೆ ಮೌನವಾಗಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಕವಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಯ -5 ಗುರಿ.

*ಕವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಸರು : ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೈಷ್ಟ ಅಡಿಗ

ಕಾಲ : 1918

ಸ್ಥಳ : ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂಡಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಮೋಗೇರಿ.

ಕೃತಿಗಳು : ಭಾವತರಂಗ, ಭೂಮಿ ಗೀತೆ, ಅನಾಧಿ, ಆಕಾಶ ದೀಪ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು :

*ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು.

ಕೆಸರೋಳಿದ್ದರು ಮೇಲೆ ಬಾಂದಳವ ನೋಡಿ
ಮಿಸುಪ ರವಿಕಿರಣಗಳ ಸಿರಿಗೆ ಮೇರೆದಾಡಿ
ಮನಸು ವಂಬುಜದಂತೆ ಧ್ಯೇಯದಾಳ್ಳಿಸಕೆ
ಬಸಮಾಗು, ಬಂದ ಮನುಜತೆಯ ಸಾಧ್ಯಕತೆಗೆ.

ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯುಹಲವಿರುವುದುಂಟೆ?

ಒಂದು ದೇಹದೊಳಾತ್ತುವೇರಡಿರುವುದುಂಟೆ?

ಒಂದು ಜೀವನಕೇಕೆ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು?

ಒಂದೆ ಹೆಗ್ನಿರಿಗೆ ಹೋರಾಡು ಹಗಲಿರುಳು

*ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅಧ್ಯೆ :

ಅಂಬುಜ-ತಾವರೆ. ಅಳಿಯಾಸೆ-ಕೇಳಾಸೆ. ಆಳ್ಳಿಸ-ಅಳೀನ ಕೆಲಸ. ಬೇಸಲ-ಕೆಲಸ. ಒಳ್ಳಾರಿ-ಒಳ್ಳಿಯದಾರಿ. ಗೃಹೆ-ದುಡಿಮೆ. ತಿರೆ-ಭೂಮಿ. ನೆನೆ ಕೊನೆ-ಅರಳಲಿರುವ ಮೋಗ್ರೆ. ಪೆರತು-ಬೇರೆ. ಬಸ-ವಷ. ಬಾಂದಳ-ಆಕಾಷ. ಮನಸು-ವಿಜ್ಞಂಬಿಸು. ಮಿಸುಪು-ಹೋಕೆಯುವ. ಲಾಂಘನ-ಗುತ್ತು. ಸುರಪುರ-ದೇವಲೋಕ. ಹೊನಲು- ಹರಿಯುವ ಮೋಳೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮನಸ್ಸು ಅಳಿಯಾಸೆಗಳ ಸುಳಿಗೆಸಿಲುಕಬಾರದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ:ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೆಲೆ ಇರದೆ ತೋಳಲುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಳಿಯಾಸೆಗಳ ಸುಳಿವಿಗೆ ಸಿಲುಕಬಾರದು.

2. ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಹೊವು ಫಲಿಸುವದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೆನೆ ಕೊನೆ ಇಡ್ಡಾಗ ದಿನದ ದುಡಿಮೆಗೆಮುವು ಫಲಿಸುವದು..

3. ಅಡಿಗರ ಪ್ರಕಾರ ಹೌರುಷದಬಾಳ್ಳಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಇದು ಅಡಿಗರ ಪ್ರಕಾರ ಹೌರುಷದ ಬಾಳ್ಳಿ.

4. ಅಡಿಗರು ಹಗಲಿರುಳು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗುರಿ ಇರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಕೆಸರಿನ ಕಮಲದಂತಿರಬೇಕು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ:ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಮಲದ ಹೂ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಿಣನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದ್ದ ಸೂಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

2. ಅಡಿಗರು ಯಾವುದು ಹೇಡಿತನ ಹಾಗು ಹೆಣ್ಣನ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:ಗಾಳಿ ಬಂದ ಕಡೆ ತಿರುಗುವದು ಹೇಡಿತನ. ದಾಳಿ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಶರಣಾಗುವದು ಹೆಣ್ಣನ.

ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅಂಜಿ ಕೇಳುವದು ಹೇಡಿತನ ಅಂಜಿಸಿದರೆ ಅಂಜುವದು ಹೆಣ್ಣನ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಹೆಗ್ನಿರಿ ಇರಬೇಕು? ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ:ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ

ಸಾಗಲು ಒಂದೇ ಹೆಗ್ನಿರಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯ.

4. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗರು ನೀಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಲವು ಗುರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೆಡೆ ಅತ್ಯುವಿರುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಎರಡು ಅತ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಒಂದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು ಏಕೆ? ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಹೆಗ್ಗಿರಿಗೆ ಹಗಲಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾಡ ಬೇಕು. ಎಂದು ಕವಿ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

* ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ನರನ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಯಾವುದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಡಿಗರು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಸಾರ್ಥಕಅಗಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಫಲವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿಯಮವು ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕಮಲದ ಹೂ ಸೂರ್ಯನ ಶರಣಕೆ ಅರಳುವಂತೆ ಕೆಟ್ಟಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಳಿ ಬಂದಡೆ ತಿರುಗುವಾ ಹೇಡಿತನ ಬೇಡ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ, ಪೌರುಷದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾಣಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ, ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅತ್ಯುವಿರುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ನರನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಅಡಿಗರ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವನ ಯಾವಾಗ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಮಾನವನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಫಲವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿಯಮವು ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಮಲದ ಹೂ ಸೂರ್ಯನ ಶರಣಗಳಿಗೆ ಅರಳುವಂತೆ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಳಿ ಬಂದಡೆ ತಿರುಗುವಾ ಹೇಡಿತನ ಬೇಡ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ, ಪೌರುಷದಿಂದ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾಣಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ, ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅತ್ಯುವಿರುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ಕವಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಗುರಿ ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಬದುಕಿಗೊಂದು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಪಾರವಾದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಚುಕಾಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೊಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಫಲವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿಯಮವು ಇರಬೇಕು. ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಮಲದ ಹೂ ಸೂರ್ಯನ ಶರಣಕೆ ಅರಳುವಂತೆ ಕೆಟ್ಟಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಳಿ ಬಂದಡೆ ತಿರುಗುವವದು ಹೇಡಿತನ ಬೇಡ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ, ಪೌರುಷದಿಂದ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾಣಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ, ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅತ್ಯುವಿರುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ನರನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* ಸಂದರ್ಭದೊಳನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ದಾಳಿ ಬಂದೊಡನೆ ತರಣೆಂಬ ಹೆಣ್ಣನವು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಕವನಸಂಕಲನ ದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಗಳಿ ಬಂದ ಕಡೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಹೇಡಿತನವು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ದಾಳಿ

ಬಂದೊಡನೆ ಶರಣೆಂಬ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಡಿತನ ವಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. ಒಂದು ಜೀವನಕೇಕೆ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು.

ಸಂದರ್ಭ:
ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ.ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:
ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ದೇಹದೊಳಗೆ ಒಂದೇ ಆತ್ಮವು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಹೆಗ್ಲಿರಿಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ಕವಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಪರಿಹಿತಕೆ ಬಳಲುತ್ತಿರಲಿಲುವ ಜೀವನವು.

ಸಂದರ್ಭ:
ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:
ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಗಳು ಎದುರಾದರೆ ಹೆದರದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಸರಿಯಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ರೋಪ ಕಂಡು ಸುರಮುರದ ವಾತಾವರಣ ನಿಮಾರ್ಗಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಪದ್ಯ - 6 ಮೂಡಲ್ ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆ

*ಕರಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ:
ಉಂಟಾಗುವ ಮಂಜು-ಮಟ್ಟು. ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ-ಜಲಚರಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪಣ್ಣಿ. ತಂತ್ರಿ-ಕರೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಟತರಾದವರು. ಸಾರಂಗ-ಜಿಂಕೆ. ಬಂಧೋಗ- ವೈಧೋಗ. ಚಂದಿರಾಮ- ಚಂದಿರ. ಬಿಡದಿಗಪ್ಪಾಗ- ಬಿಡದೇ ತಿನ್ನುವಾಗ. ಮೊಡಲು-ಮೊವರದಿಕ್ಕು.

*. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 1-2 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆಯು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ?

ಉತ್ತರ:
ಮೊಡಲ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ.

2. ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆ ಹೇಗೆ ಬಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:
ಬಾಳಿಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಬಾಗಿದೆ.

3. ತುಂಬಿದ ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:
ನಿಂಬೆಯ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆಯ ಅಂದವನ್ನು ನೋಡಲು ಯಾರು ಬಂದರೆಂದು ಉತ್ತೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:
ಶಿವನು ಬಂದರೆಂದು ಉತ್ತೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

5. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೀನುಗಳಿದ್ದವು?

ಉತ್ತರ:
ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿಮೀನುಗಳಿದ್ದವು.

*. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ:
ಕುಣಗಲ್ ಕೆರೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಚಂದನ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಾನೆ, ಇಷ್ಟ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ನೋಡುವವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಎಂದು ಅಜ್ಞಯ್ತಾಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಾವೆ?

ಉತ್ತರ: ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೀನುಗಳನ್ನು, ಜಲಚರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಬ್ಬಕ್ಕಿಗಳು ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.

3. ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಬಾಳೆಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕಲಸದ ಜೊತೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೀನು ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತವೆ.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂಶ್ಯಿಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:

1. ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಜೀವಸಂಹಳಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿತಿ ವಣಿಕಸಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: ಕರೆಯಲ್ಲಿ ದೋಣಿ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಕೋಲು ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹಾರಕೊಂಡು ಉರುಗೋಲು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೋಣಿಯನ್ನು ನೂಕಲು ಬಳಸುವ ಕೋಲು ಅದನ್ನು ನೂಕಕೋಲು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕಲಸದ ಜೊತೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೀನು ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತಿವೆ ಕಾರಣ ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಗುಭ್ರಿಗಳು, ಸಾರಂಗಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇಯೆ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಅಂದವನ್ನು, ನೋಡಲು ಶಿವನಿ ಬಂದು ಯೋಗಿಯಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅದರ ಸೌಬಗು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಅಲ್ಲದೇ ಕವ್ಯಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಾಯಿ ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತವೆ, ಹೊನೆಯದಾಗಿ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ಜೀವನ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲಿನಿಂದ ಆಶ್ರಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ: ಮೂಡಲ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವೈಭೋಗ ಅದ್ವಾತ್ಮ ಮಾಡಿರುವ ನಾ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಗೆ ಚಂದಿರನು ಮೂಡಿಬರುತ್ತಾನೆ, ಎಷ್ಟು ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಬ್ಬೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ವಣಿಕನೆ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವಣಿಕಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ಸೌಬಗು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಬಾಗಿದ ಹಾಗೆ ಕರೆಯು ಸಹ ಬಾಗಿರುವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾವ ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಕರೆ. ಅಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗುವ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕಾಣುವಂತೆ ಸಂಬಂಧ. ಅದಲ್ಲದೇ ಅವನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೀರೆಯ ಬಣ್ಣಪು ಎಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕರೆಯು ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಹಾರಕೊಂಡು ಹಾರುಕೋಲು, ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ, ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೋಣಿ ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವ ಕೋಲು ಅದನ್ನು ನೂಕಲು ನೂಕುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಾರಂಗಗಳು ಗುಭ್ರಿಗಳು ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕೂಗಿಹೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.

* ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ಭಾವಾ ತಂದಾನೋ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ.

ಸಂದರ್ಭ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಿಂದ ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ; ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಣಿಗಲ್ ಕರೆಯ ಸೌಬಗು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು ಬಾಗಿದೆ ಹಾಗೆ ಕರೆಯು ಸಹ ಬಾಗಿರುವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾವ ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಕರೆ. ಅಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗುವ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು.

2. ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಾಯ ಬಿಡುತ್ತಾವೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಿಂದ ಮೂಡಲ್ಪ ಕುಣಗಲ್ಪ ಕೆರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಅರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೆರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆರೆಯ ಅಂದವನ್ನೇ ನೋಡಲು ಶಿವನು ಬಂದು ಯೋಗಿಯಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಪ್ಪಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಮೀನುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆದಾಚೆ ಬಾಳ ಮೀನು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಿಂದ ಮೂಡಲ್ಪ ಕುಣಗಲ್ಪ ಕೆರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಅರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಹ್ಯಾಂದು ಹಾರುಕೋಲು, ಹಾರುಪುದಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸುಪುದಕ್ಕೆ ಬಳಿಸುವ ಕೋಲು ಅದನ್ನು ನೂಕಲು ನೂಕುಪುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಯ -7 ವಚನಗಳು.

*. ವಚನಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	: ಬಸವಣ್ಣ
ಕಾಲ	: ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನ.
ಸ್ಥಳ	: ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇವಾಡಿ.
ವಚನ ಅಂಶತನಾಮ	: ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	: ಸೌನ್ಯಲಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧರಾಮ
ಕಾಲ	: ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನ.
ಸ್ಥಳ	: ಸೌನ್ಯಲಿಗೆ
ವಚನ ಅಂಶತನಾಮ	: ಕಪಿಲಸಿಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ.

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	: ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ
ಕಾಲ	: ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನ.
ಸ್ಥಳ	: ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುತಡಿ.
ವಚನ ಅಂಶತನಾಮ	: ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ.

*ಕಂಠಬಾರ ಪದ್ಯಗಳು.

ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ
ಮರನ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯ
ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರನ
ಮೆಚ್ಚಿದವರು ನಿಮ್ಮನ್ನೆತ್ತು ಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

ಮರವಿದ್ದರು ಫಲವೇನು ನೆಳಲಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಯವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಹಸವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಹಯನಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ರೂಪಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಗುಣವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಅಗಲಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಬಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ನಾನಿದ್ದು ಫಲವೇನು ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜನ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ:- ಅಗಲು-ಉಂಟದ ತಟ್ಟೆ, ಅನ್ನಕ-ತನಕ. ಬಾನ- ಅನ್ನ. ಹಯನ-ಅನ್ನ, ಹಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು.

*. **ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

1. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ಯಾವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ನೀರುಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವದು ಮರವನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ವೇಷ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

ಉತ್ತರ:ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಚರಣೆ ಇರಬೇಕು.

3. ವೇದಾಂತವನ್ನು ಓದಿವನು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಉತ್ತರ:ವೇದಾಂತವನು ಓದಿದವನು ಬ್ರಹ್ಮನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

4. ಕೆರೆಗಳು ನಿಷ್ಠಯೋಜಕ ಆಗುವದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:ಮುಣ್ಣ ತೀರ್ಥಗಳು ಬರದಿದ್ದಾಗ ಕೆರೆ ತೋಡಿದ್ದು ನಿಷ್ಠಯೋಜಕ ಆಗುವದು.

5. ಧನವಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಗುಣ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:ಧನವಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಗುಣ ದಯೆ.

6. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ತನ್ನ ಬದುಕು ಯಾವಾಗ ಫಲದಾಯಕ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ?

ಉತ್ತರ:ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜನ ಜ್ಞಾನ ಇದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಬದುಕು ಫಲದಾಯಕ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

*. **ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

1. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಏಕ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಜನರು ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾರೆ. ಮರವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಬತ್ತುವ ಜಲ ಒಣಗುವ ಮರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ ಜನ ಕೊಡಲ ಸಂಗಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕುರುಡು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸವಣ್ಣನವರು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

2. ರೂಪಿದ್ದ ಫಲವೇನು ಗುಣವಿಲ್ಲದನಕ ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೈತೀಷ್ಟವೇನು?

ಉತ್ತರ:ನೇರಳನ್ನು ಕೊಡದಿರುವ ಮರದಿಂದ ಯಾವ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ. ದವಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಧನವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಾಲು ಕೊಡದ ಹಸವಿದ್ದರೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ರೂಪವೂ ಕೊಡ ವ್ಯಧ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗುಣ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಸುಂದರವಾದ ರೂಪವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವಾಕ್ಯ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

*. **ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

1. ಬಸವಣ್ಣವರು ಜನರ ಮೌಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ಮೌಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಾರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ನೀರು ಕಂಡರೆ ಮುಳುಗುತ್ತಾರೆ. ಮರವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಬತ್ತುವ ಜಲ ಒಣಗುವ ಮರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ ಜನ ಕೊಡಲ ಸಂಗಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೊಡನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ಜನರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ

ನಮ್ಮನ್ನ ಶಾಂತಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಂತೋಷ ಪಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗು ಆಂತರಿಕ ನಡುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮ್ಮತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಸಿದ್ಧರಾಮ ಮನುಷ್ಯ ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗು ಆಂತರಿಕ ನಡುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವಿ ತೊಟ್ಟಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ತೋಡಿದ್ದು ವ್ಯಾಧಿವಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದವನ್ನು ಓದಿಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಓದಿದ ಹಾಗೆ ನಡುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ. ದೇವರು ನಮಗೆ ಒಲಿಯಿದ್ದರೆ ಕೇರೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವು ವ್ಯಾಧಿ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

3. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ತನ್ನ ಬದುಕು ಫಲದಾಯಕ ಆಗುವದನ್ನು ಯಾವ ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾಳೆ?

ಉತ್ತರ: ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಅಂದರೆ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ರೀತಿ ಮರ ಇದ್ದು ನೇಡಿದ್ದರೆ ಮರಇದ್ದು ಫಲವಿಲ್ಲ ಧನವಿದ್ದರೂ ದಯೆ ಇರಿದ್ದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಹಾಲು ನೀಡಿದ ಹಸು ಇದ್ದು ಫಲವಿಲ್ಲ. ರೋಪ ಇದ್ದು ಗುಣ ಇರಿದ್ದರೆ ರೂಪವ್ಯಾಧಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅದು ವ್ಯಾಧಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಜ್ಞಾನ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜೀವನ ಫಲದಾಯಕ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- *. ಸಂದರ್ಭದೊಳನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ನೀರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯಾ

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬರೆದಿರುವ ವಚನಗಳು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ನಿಜವಾಗಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರು ಮರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರು ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರವ ಮೆಚ್ಚಿದವರು ದೇವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆಯೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಮೂಡಿನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. ವೇದಾಂತವನೋದಿ ಫಲವೇನಯ್ಯಾ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸೌನ್ಯಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಬರೆದಿರುವ "ವಚನಗಳು" ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ನಡೆಯಿದ್ದರೆ ವೇಶ ಧಿರಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ನುಡಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ವೇದಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅದನ್ನು ಹಾಲಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಲಾಭಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

3. ಅಗಲದ್ದು ಫಲವೇನು ಬಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಚನಗಳು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವಿರಬೇಕು ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ನೇಡಿದ ಮರ, ಹಾಲು ಕೊಡದ ಹಸು, ಗುಣವಿಲ್ಲದ ರೂಪದಿಂದ ಯಾವ ಪಲವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಯ - 8 ನಿಯೋಜಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ಸನು ಬಿಟ್ಟ ಮುಂಡೆಯಲ್ಲ.

*ಕವಿಸಾಹಿತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಾಹಿತಿಯ ಹೆಸರು

: ಮುಹಾರವ್ಯಾಸ (ನಾರಣಪ್ಪ)

ಕಾಲ	: 1430.
ಸ್ಥಳ	: ಗದಗಿನ ಕೋಳಿವಾಡ.
ಕ್ರತಿಗಳು	: ಮಹಾಭಾರತ ವನ್ನು ನಾರಣಪ್ಪನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದವನು.

*ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು.

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯುವ ಕಂಗಳೀ ಬಲ
ವೋಡಲುವಿಡಿದಿರಲೇನ ಕಾಣಲು ಬಾರದದ್ವಾತವ
ಮೊಡವಿಯೀದುದೊ ಮೋಹರವನಿದ
ರೊಡನೆ ಕಾದುವನಾವನಾತನೆ
ಮೃಡನು ಶಿವಶಿವ ಕಾದಿಗೆಲಿದೆವು ಬಲಕೆ ನಮೋಯೆಂದ

ಎಂದೊಡಜ್ಞನ ನಗುತ ರಥವನು
ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟಡಿಯ ನೂಕಲು
ಕೊಂದನೀ ಸಾರದಿಯೆನುತ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜಿರಗ
ಬಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥದ ಹಿಂದಕೆ
ನಿಂದು ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಬದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟಿದಲಿ ಹಾಯ್ಯನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ : ಕಡೆ_ಕೊನೆ. ಹಾಯವು-ದಾಟವು. ಬಲ-ಸೈನ್ಯ. ಕಡಲು-ಸಮುದ್ರ. ಮನವೀಸಾಡಲಾರದು-
ಮನಕ್ಷಸಾಡಲಾರದು. ಒಡಲುವಿಡಿದಿರಲೇನ-ದೇಹವನ್ನುಮೊಂದಿರುವಾಗ. ಮೊಡವಿ-ಪ್ರಯೋಜನೋದೊ- ಹತ್ತಿದೆಯೋ.
ಮೋಹರ-ಸೈನ್ಯ ಮೃಡ-ಶಿವ. ಕಾದಿ ಗೆಲಿದೆವು- ಯುದ್ಧವಾಡಿ ಗೆದ್ದಂತೆ. ಸಂವರಿಸು-ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸು. ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆ-
ಕೊಡಲು ಕೆದರಿದ ತೆಲೆ. ಒಡಲು-ದೇಹ. ಗಜರು-ಗದರಿಸು. ವನಜ-ಕಮಲ. ವನಜಮುಶಿ- ಕಮಲದ ಮುಖ
ಉಳ್ಳವಳು. ಸೊಹರು- ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳು. ಅನುವರ-ಯುದ್ಧ. ಎಮು-ಶತ್ರು. ವಾಹಿನಿ-ಸೈನ್ಯ. ನಾಡನರಿ-
ಅಂಜಬಿರುಕ. ಧುರ-ಯುದ್ಧ. ಪಾತಕ-ಪಾಪ. ಧರಣೆ-ಭೂಮಿ. ಭೂಸುರ-ಬ್ರಹ್ಮಣರು. ಸುರರ ಸತಿ-ಅಪ್ಸರೆ.

1. ಕೌರವನ ಸೇನೆಯು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ: ಕೌರವನ ಸೇನೆಯು ಉತ್ತರನಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಕಂಡಿತು.

2. ಉತ್ತರನು ನಿಟ್ಟೋಟಿದಲ್ಲಿ ಓಡಿದ್ದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಕಾಣುವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಓಡಿದನು,

3. ಧುರಕ್ಕಿ ಬೆನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಪಾಪ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ

4. ಅಜ್ಞನನು ಯಾರನ್ನು ನಾಡನರಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ?

ಉತ್ತರ: ಉತ್ತರನನ್ನು ನಾಡನರಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ.

5. ಉತ್ತರನಿಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ಏಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ: ಇಂದ್ರ ಪದವಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದೇ ಒಳ್ಳಿಯದು.

6. ಸುರರ ಸತಿಯರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯಾರು ತುಂಬಿತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಅರಮನೆಯ ನಾರಿಯರು ತುಂಬಿತ್ತಾರೆ.

* ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3-4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಶತ್ರುಬಿಲಕ್ಕೆ ನಮೋ ಎಂದು ಉತ್ತರನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಕೌರವರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲು ಕಾಣದ ಅಧ್ಯಾತಮನ್ನು ಕಂಡಂತಾಯಿತು. ಇಡೀ ಭೂಮಿ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಇವರೊಡನೆ ಕಾದಲು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದಂತೆಯೇ ಈ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನಮೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

2. ಒಡಲು ಒಡೆವಂತೆ ಅರ್ಜುನನು ಮನದಲ್ಲಿ ನಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಅರ್ಜುನನು ರಥವನ್ನು ನಾಲ್ಕೆಂಟು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಸಾರದಿ ಸೈನ್ಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿನು ಎಂದು ಮೈ ಮೇಲಿನ ಸೆರಗನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೆಳಗೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು. ಬದುಕಿದೆ ಎಂದು ತಲೆಗೂಡಲು ಕೆದರಿ ಹಾರಾಡುವಂತಹ ವೇಗದಿಂದ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ಒಡಲು ಒಡೆವಂತೆಮನದಲ್ಲಿ ನಕ್ಕನು.

3. ಕಾದುನಡೆ ಎಂದು ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಏಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಉತ್ತರನು ಹೆಂಗೆಳಿಯರ ಮುಂದೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಬಾಯ್ದಿ ಬಹುದಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಯದೆ ಹಲ್ಲುಕಿರಿದು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಈಗ ಅಂಚುಬಿರುಕ ನರಿಯಂತೆ ಓಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾದುನಡೆ ಎಂದು ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

4. ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದರೆ ಸುಖಪಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದ ಹಾತಕವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಣರು ಕೆಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಮಾಡಬಹುದು. ಫಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಅರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೇ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ದೂರತನವೇ ನಮಗೆ ಇಂದ್ರ ಪದವಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ಸುಖಪಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದನು.

* ಕೆಳಗಿನ ಪೂರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಇವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಕೌರವರು ವಿರಾಟರಾಜನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನ ಸಾರದಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೌರವರ ಭಯಂಕರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು, ಶಿವನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೇನೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುಪುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ತನ್ನಿಂದಾಗಿದ್ದು, ಎಂದು ಉತ್ತರನು ರಥದ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ, ಬೆನ್ನು ಶಿರುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಮಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅರ್ಜುನ ಅವನನ್ನು ತಡೆದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗೆಳಿಯರ ಮುಂದೆ ಜಂಭ ಕೊಳ್ಳಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೆನೆಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನು ತನಗೆ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸೌಖ್ಯವೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ತನಗೆ ಬೇಡ, ಅಪ್ಸರೆಯರು ಬೇಡ, ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಯ ಸ್ವೀಯರೇ ಸಾಕು, ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿದರೆ ಅಪ್ಪೇ ಸಾಕೆಂದು ಓಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಅಂಚುಬಿರುಕ ನಾಡನರಿಯ ಹಾಗೆ ಓಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾದು ನಡೆ ಎಂದನು.

2. ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಇವರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ಅರ್ಜುನನು ಧೈಯ, ಪರಾಕ್ರಮ, ವೀರತನದ ಸಂಕೀರ್ತವಾದರೆ ಉತ್ತರನು ಹೇಡಿತನ ಜಂಭದ ಪ್ರತಿಕವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಚಿಜಬಿರುಕನಾದ ಉತ್ತರನಂತಹ ಬದುಕು ಬೇಡ ಅರ್ಜುನನ ಹಾಗೆ ಧೀರವಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವೂ ಇವರ ಗುಣಸ್ವ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಡಗಿದೆ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಹೆಂಗೆಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಜಂಭ ಕೊಳ್ಳಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರ ಕೌರವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ಬೇಡ, ಅಪ್ಸರೆಯರು ಬೇಡ, ನನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸ್ತೀಯರೇ ಸಾಕು, ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ಓಡತೋಡಿದನು. ಅವನ ಈ ನಡುವಳಿಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಗುವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಜುಂ ಶಾಯಿದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕೌರವರ ಸೇನೆಯೋಡನೆ ಹೋರಾಡಿ, ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆದು, ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾ ಆದುದು ಅವನ ಭುಜಭಲ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವುದು ಅಜುಂನನಂತಹ ಆಗುವದು ಉತ್ತರಕುಮಾರನಂತೆ ಅಲ್ಲ.

* ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೋಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1. ಶಿವಶಿವ ಕಾದಿಗೆಲಿದವು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ರಾನವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದ ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತನ್ನು ವಿರಾಟರಾಜನ ಮಗನಾದ ಉತ್ತರಕುಮಾರನು ಬೃಹನ್ಸ್ಳಳಿ ವೇಷಧಾರಿ ಅಜುಂನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೌರವರ ಭಯಂಕರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ರಣರಂಗದಿಂದ ಓಡಲು ತೋಡಿದಾಗ ಬೃಹನ್ಸ್ಳಳಿ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ್ದ ಅಜುಂನನು ತಡೆದು ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಓಡುವುದು ಹಾಪವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ಉತ್ತರ ಕುಮಾರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

2. ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ರಾನವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದ ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: -ಕೌರವ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿದ ಉತ್ತರನು ಕೌರವ ಸೇನೆಯೋಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ತನ್ನಿಂದ ಸಾದ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿದಾನವಾಗಿ ರಥದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

3. ನಾಡನರಿಯೋಲ್ ಹಲುಗಿರಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ರಾನವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಎಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದ ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: -ಕೈ ಮಾತನ್ನು ಅಜುಂನ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಉತ್ತರನು ಹೆಂಗೆಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಬಾಯ್ದೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅಜುಂನನು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ಅಂಜಬಿರುಕ ನರಿಯಂತೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಕಾದು ನಡೆ ಎಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

4. ಎಮ್ಮೆರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೆ ಸಾಕು.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ರಾನವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಎಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದ ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: -ಕೈ ಮಾತನ್ನು ಉತ್ತರನು ಅಜುಂನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಓಡಿಹೋದರೆ ಹಾಪ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎಂದಾಗ ಉತ್ತರ ನನಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ವೀರ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರುವುದು ಬೇಡ ಇಂದ್ರಪದವಿಯೂ ಬೇಡ ಸುರರಸತಿಯರೂ ಬೇಡ ಎಂದು- ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಪೂರಕ ಓದು 01- ಕಳ್ಳರ ಗುರು.

1. ವೈದ್ಯರು ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಹೆಂಡತಿ ರಶ್ಲಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?
ವೈದ್ಯರು ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿ ದುಡ್ಪಗಳಿಸಬೇಕಾದುದ್ದಲ್ಲ ಕೇವಲ ಸಮಾಜದ ಕ್ಷೇಮ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇರುವುದು. ಸಮಾದದಿಂದ ನಮಗೆ ಬದುಕಿ ಇರಲು ಏನಾದರು ದೊರೆತರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ವೈದ್ಯರು ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ರಶ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.
2. ಹಾವನ್ನು ಕಂಡ ವೈದ್ಯರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳು ಮೂಡಿಬಂದವು?
ಹಾವಿನಂತಹ ದುಷ್ಪ ಜಂತುವು ಕೊಕದೆ ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನೆ? ಅವನ ಆಸೆಯ ಹಾವು ಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟದು. ಯಾರು ಕೊಕದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರನ್ನುಕಡಿಯುವುದು ಎಂದು ಹಾವನ್ನು ಕಂಡ ವೈದ್ಯರು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳು ಮೂಡಿಬಂದವು.
3. ವೈದ್ಯರು ಭೀಮನಾಯಕನ ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಳಿಸಿದರು?
ವೈದ್ಯರು ಮಗುವಿನ ನಾಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದರು ಜ್ಞರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಜೈಷಧಿಯ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಭೀಮನಾಯಕನ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಿಸಲು ಒಂದು ಸೌಪ್ರದ್ಯ ಬೇಕಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರು ಸೌಪ್ರದ್ಯ ಹುಡುಕಲು ಹೋದರು. ಸೌಪ್ರದ್ಯ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಜೈಷಧಿ □ ಯನ್ನು ಕುಡಿಸಿದರು. ಕುಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಲೋಹವನ್ನು ಹಣ ತುಂಬ ಬಳಿದರು ಹೀಗೆ ವೈದ್ಯರು ಭೀಮನಾಯಕನ ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಣ ವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು
4. ಭೀಮನಾಯಕನು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದನು?
ಉತ್ತರ: ವೈದ್ಯರ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೇಳಿದ ಆ ಕಾಣದ ದೇವರು ನಿವು. ನೀವು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಎಂದೋ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದನು.
5. ವೈದ್ಯರು ಯಾವ ಮಾತುಗಳು ಭೀಮನಾಯಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದವು?
ಉತ್ತರ: ಕಾಯುವುದು ದೇವರ ಕೆಲಸ; ಕೊಲ್ಲುವುದು ರಾಕ್ಷಸರ ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಭೀಮನಾಯಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದವು.
6. ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಲಭಿಸಿದವು ಎಂದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?
ಉತ್ತರ: ನಿಮ್ಮ ವೈದ್ಯರ ಪ್ರಾಣಿಜ್ಞಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರತಿಫಲ ಹೀಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಕಾಲ ತುಂಬಾ ಸೆಟ್ಟು ಮುಳ್ಳೆ. ಎಡವಿದ ಗಾಯ, ನಿದ್ದೆಗೆಡುವುದು, ಉಪವಾಸವೇ ಪ್ರತಿಫಲವು ಲಭಿಸಿದವು.
7. ಭೀಮ ನಾಯಕನು ವೈದ್ಯರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂತುರಿಗಿಸಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?
ಉತ್ತರ: ವೈದ್ಯರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ ದೇವರ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಒಷ್ಟಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಷ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದನು.
8. ವೈದ್ಯರ ಮನೆಯಿಂದ ಕಳುವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಮರಳಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?
ಉತ್ತರ: ಅಳುಗಳಿಬ್ಬರು ಗಂಟನ್ನು ಬಿಂಜಿ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ವೈದ್ಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುವಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಭೀಮನಾಯಕ ಮತ್ತೆ ನುಡಿದ. ತಮ್ಮ ಹಾಸಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗನ ಮಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದೊಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಹರಕೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆಂದು ಇರಲಿ ಎಂದನು. ಈ ರೀತಿ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವು.
9. ಕಳ್ಳರ ಗುರುವಿನ ನಮು:ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೇಗಾಯಿತು?
ಉತ್ತರ: ಭೀಮನಾಯಕನ ಮಗನಿಗೆ ಜ್ಞರ ಬಂದಾಗ ವೈದ್ಯರು ಅವನಿಗೆ ವೈದ್ಯರು ಮದ್ದಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಿದರು. ಕಾಯುವುದು ದೇವರ ಕೆಲಸ ಕೊಲ್ಲುವುದು ರಾಕ್ಷಸರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ವೈದ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕಳ್ಳರ ಗುರುವಿನ ಮಗ ಗುಣವಾದಾಗ ಅವನ ಮನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಿತು.
10. ಕಳ್ಳರ ಗುರು ಪಾಠದಿಂದ ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೇನು?

ಉತ್ತರ; ನಾವು ಪ್ರತಿಫಲ ಬಯಸದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ ದೇವರು ಅದರ ಫಲ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯೇದ್ಯ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ವ್ಯೇದ್ಯನು ತಾನೇ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಭೀಮನಾಯಕನ ಜೀವನವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿದನು. ವ್ಯೇದ್ಯರು ಸ್ವತಃ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆರಳಿ ಭೀಮನಾಯಕನ ಮಗನಿಗೆ ಜೈಷಧಿಯನ್ನು ತಂದು, ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಪೂರಕ ಓದು ಪಾಠ-02

1. ಬದುಕು ಬದುವ ಬೇಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ?

ಉತ್ತರ; ಹೊಂಗೆ ಮರದ ಚೋಲಿಯಂತೆ, ಅರಳಿದ ಹೂವಂತೆ, ಮಲಗಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ, ರೂಪ ತಾಯಿಯಂತೆ, ನೆರಳು ಕರುಳಿನಂತೆ ಮಡಿಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

2. ಹೊಳೆಯ ದಂಡಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಯಾವ ನೆನುಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ; ರಾಜ್ಯಮಣಿ, ರಾಜ್ಯಪುರುಳಿ, ಸಾಗಿ ಸಾಗಿ ಶತ ಶತಮಾನಗಳ ನೇಗಿಲಯೋಗಿ ಸಾಗಿಸಾಗಿ ಅದೇ ಸಂತೆ, ಅದೇ ಜಾತೀ ಗೊಬ್ಬರದ ಹಾಡು ಹೊಮ್ಮಿದೆ ಎಂಬ ನೆನುಗಳಿವೆ.

3. ಈ ಲೋಕವು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕವಯಿತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ; ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ ಹಾರಿ ಭೃಂಗದ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿ ಕೆಳಗೆ ಹೊರಗೆ, ಜೀವ ಹೂವ ಹಾಸಿಗೆಯ ಗಮ ಗಮನಿಸುವ ಗಮಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲೋ ಅಡಗಿ ನಾಳೆಯೆಂಬ ಖುಷಿಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೇಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯಿತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಅಲಕು ಇದೆ?

ಉತ್ತರ; ಜನರು ನಗರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಿಂದು ತೇಗಿದ್ದು ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಾರೇನು, ಪಟಪಟ ಮೋಟಾರುಗಲೆನು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಲೋಹದ ಹಕ್ಕಿಹಾರಾಟವೇನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವದ ಇಂಥನ ತೀರುತ್ತಲಿದೆ ಬದುಕು ನಾಳೆ ಏನೋ ಯಾಕೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕವಯಿತ್ತಿಗೆ ಅಳುಕು ಇದೆ.

5. ಮನುಕುಲದ ಭವ್ಯ ಬದುಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಅರಳಬೇಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ; ತೆಂಗು ತಾರೆಗಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆವರ ಹನಿಯಲ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾ ಅಮೃತವಡಗಿದೆ. ಜೀವವನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಒಡಲನ್ನು ಹಿಂಡಿ ತೈಲಧಾರೆಯು ಹೊಮ್ಮಿ ಬರಲಿ ಹೊಂಗೆ, ಹಿಟ್ಟೆ, ಜೀವ ಮೇಳ ನಡೆಯಲಿ ನಾಳೆ ಎಂಬ ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗೆ ಮನುಕುಲದ ಭವ್ಯ ಬದುಕು ಮೋಕಾಯ ಒಡೆಯಲಿ, ಭವ್ಯವಾದ ಬದುಕು ಅರಳಬೇಕಿದೆ.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾರಂಶವನ್ನು ವಾಕ್ಯರೊಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1)

ಎಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ವೀರನಂತೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎದ್ದನು

ಮಡದಿ ಮಗುವ ಶೋರದವನು ಅಡವಿ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನು!

ಅರಮನೆಯ ಮೋಹವನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿ ಹೋದನು

ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದನು.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಸಬಿರದ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಚೋಧಿ ವ್ಯಕ್ತದ ಹಾಡು ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬುಧನು ಎಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸುಖ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಂಡತಿ ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ

ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು. ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮಡುಕಲು ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು.

2)

ಕಾಡು ಕಾಡು ಅಲೆದವನಿಗೆ ನಾಡಿನಾಧ್ಯ ಹೊಳೆಯಿತು

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡೊಂದು ದೊರದಿಮದ ಕೇಳಿತು

ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ಬೆಲಗಿತು
ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬೇಳಕೊಂಡು ಕಂಡಿತು.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜು ಸಬರದ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಬುಧನು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ದುಖಿ:ಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮಹಡುಕುತ್ತ ಬಂದು ಕಾಡಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಡಿಗೆ
ಶಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದೆ ಕೆಳಗೆ
ಬಂದು ಬೆಲಕು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಡಿನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಬುಧನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3) ಕೊರಡ ಕೊನರಿಸಿ ತುದಿಗೆ ಮುಗಳ ನಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು

ಬರಡು ಜೀವಕೆ ಹೊಸತು ಚೈತನ್ಯವು
ಕುಕಿಲ ಕೋಗಿಲೆ ಕಂಠ ಮುಕ್ತ ತಾರಕಕೇರಿ
ಚಿಲಿಪಿಲಿಯ ಕಲರವಕೆ ಮತ್ತೇರಿದೆ.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜು ಸಾದರ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸವಿಚೈತ್ತ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚೈತ್ತ
ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಿದ ಹಾಗೆ ಆದ ಮರದ ರೆಂಬೆ
ಕೊಂಬಗಳು ಚಿಗುರುತ್ತವೆ. ಬರಡಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಸ ಉಲ್ಲಾಸ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆ
ಪಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಡಿನ ರಾಗ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತ್ತದೆ.

4)

ಯುಗದ ಹಿಂದಿನ ಕೊಳೆಯ ತಿಕ್ಕಿ ಮ್ಯಾ ತೋಳಿದಂತೆ
ನಗುವಿನ ನಲಿವಿನ ಮುಖಿಪೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ
ಬೆಲ್ಲ ಬೇವಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಹಿ ಕಳಿದು ಸಿಹಿ ಹೆಚ್ಚಿ
ಎಲ್ಲರೆಡೆಗಳ ತುಂಬ ಸವಿಚೈತ್ತವು.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜು ಸಾದರ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸವಿಚೈತ್ತ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚೈತ್ತ
ಮಾಸಕ್ಕಿಂತೆ ಮೊದಲಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ತೋಳಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗೆ
ಸಂತೋಷದ ಮುಖಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಯುಗಾದಿಯ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲಾತಿಂದು ಬೆಲ್ಲಾ ಬೇವಿಗೆ ಸೇರಿ
ಬೆಲ್ಲಾದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಹಿ ಕಳಿದು ಸಿಹಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರ ಎದೆಗೆ ಸಂತೋಷ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

5)

ಕೆಸರೋಳಿದ್ದರು ಮೇಲೆ ಬಾಂದಳವ ನೋಡಿ
ಮಿಸುಪ ರವಿಕಿರಣಗಳ ಸಿರಿಗೆ ಮೇರೆದಾಡಿ
ಮನಸು ವಂಬುಜದಂತೆ ಧೈಯದಾಳ್ಳಿಸಕೆ
ಬಸಮಾಗು, ಬಂದ ಮನುಜತೆಯ ಸಾರ್ಥಕತೆಗೆ.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ ಅವರು ಬರೆದ ಗುರಿ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ
ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಮಲದ ಹೂವಿನ ಹಾಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಕಮಲ ಕೆಸರಿನ ಒಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದರೋ
ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೋಯಾನ ಕರಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನ
ನಡೆಸಬೇಕು. ಧೈಯ ಇಡಬೇಕು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ಸಾರ್ಥಕತೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

6)

ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಹಲವಿರುವುದುಂಟೆ?
ಒಂದು ದೇಹದೊಳಾತ್ತೆ ವರದಿರುವುದುಂಟೆ?
ಒಂದು ಜೀವನಕೇಕೆ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು?
ಒಂದೆ ಹೆಗ್ನರಿಗೆ ಹೋರಾಡು ಹಗಲಿರುಳು.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ ಅವರು ಬರೆದ ಗುರಿ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಗುರಿ ಹೇಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇರುತ್ತದೆ ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆತ್ಮಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಒಂದೇ ಹಿರಿದಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು.

7)

ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ
ಮರನ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯ
ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರನ
ಮೆಚ್ಚಿದವರು ನಿಮ್ಮನ್ನೇತ್ತೆ ಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬರೆದಿರುವ ವಚನಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ಮೋಡ ನಂಬಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾರೆ. ಮರ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣತ್ತದೆ ಅದರ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ನೀರು ಒಣಗಿ ಹೋಗುವ ಮರ ಇಷ್ಟ ಪಡುವವರು ಭಗವಮತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

8)

ಮರವಿದ್ದಯ ಫಲವೇನು ನೆಳಲಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಯವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಹಸವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಹಯನಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ರೂಪಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಗುಣವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ಅಗಲಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಬಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ
ನಾನಿದ್ದು ಫಲವೇನು ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಅವರು ಬರೆದ ವಚನಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮರ ಇದ್ದು ಅದು ನೆರಳು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಧನ ಇದೆ ಅದರೆ ದಯೆ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಸುಹಾಲು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ರೋಪ ಇದ್ದವರ ಹತ್ತಿರ ಗುಣ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ತಟ್ಟೆ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ವೈಧ ಆಗುತ್ತದೆ.

9)

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯುವ ಕಂಗಳೇ ಬಲ
ವೋಡಲುವಿಡಿದಿರಲೇನ ಕಾಣಲು ಬಾರದದ್ದುತವ
ಮೊಡವಿಯೇದುದೂ ಹೋಹರವನಿದ
ರೊಡನೆ ಕಾದುವನಾವನಾತನೆ
ಮೃಡನು ಶಿವಶಿವ ಕಾದಿಗೆಲಿದವು ಬಲಕೆ ನಮೋಯೆಂದ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಬರೆದಿರುವ ನಿಟ್ಟೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ನನು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೈನ್ಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ನಾನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೊದಲು ಜೀವಂತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿತಾಯಿ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿದಹಾಗೆ ಕಾಣತ್ತದೆ. ಈ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಶಿವನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದ ಹಾಗೆಯೆ ಈ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನಮೋ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

10)

ಎಂದೊಡಜ್ಞನ ನಗುತ ರಥವನು
ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟಡಿಯ ನೂಕಲು.
ಕೊಂಡನೀ ಸಾರದಿಯೆನುತ ಸಂಪರಿಸಿ ಮುಂಜೆರಗ
ಬಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥದ ಹಿಂದಕೆ
ನಿಂದು ಧುಮಿಕ್ಕಿಕ್ಕಿದನು ಬದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಪೂರವ್ಯಾಸ ಬರೆದಿರುವ ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಕುಮಾರ ಕೌರವ ಸ್ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿದಾಗ ಅಜ್ಞನ ರಥವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಉತ್ತರಕುಮಾರ ಸಾರದಿ ನೀನು ನನಗೆ ಕೊಂಡೆ ಎಂದು ಸೆರಗನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಿರಥದಿಂದ ಜಗಿದು ಬದುಕಿದನೆಂದು ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಲಂಕಾರಗಳು.

ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ:- ಉಪಮೆಯ ಮತ್ತು ಉಪಮಾನಗಳನ್ನು ಬಂದಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿ ಹೇಳುವದೇ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

1) ಕಾಡು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಹೊಳಿ ಕೋಡಿಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು.

ಉಪಮಾನ :-ಹೋಡಿ

ಉಪಮೇಯ :-ಪ್ರೀತಿ ಹೊಳಿ

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ :-ಅಂತೆ

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ :- ಹರಿಯುವಿಕೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಳಿ ಯನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಕೋಡಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ.

2) ಗಿಡ ಗಿಡಪು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಂಡಿತ್ತು

ಉಪಮಾನ :-ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವದು.

ಉಪಮೇಯ :-ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿರುವದು.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ:- ಪ್ರೀತಿ

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿರುವದನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

3) ತಟ್ಟೆಯೊಳು ಕರ್ಮರ ಮೌನದಲ ಕರಗುವೋಲು.

ಉಪಮಾನ :-ಕರ್ಮರ ಮೌನದದಿಂದ ಕರಗುವದು.

ಉಪಮೇಯ :-ಬದುಕಿನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ವೋಲು.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ:- ಮೌನ

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಬದುಕಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಕರ್ಮರ ಮೌನದಿಂದ ಕರಗುವದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ ಆಗಿದೆ.

4) ದೀಪದೆದುರಿಗೆ ತಿಮಿರ ಸರಿಯುವಂತೆ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸು.

ಉಪಮಾನ :-ದೀದೆದುರಿಗೆ ತಿಮಿರ ಸರಿಯುವದು.

ಉಪಮೇಯ :- ಬದುಕಿನ ಕೆಲಸ.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ:- ಮೌನ

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಬದುಕಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ದೀಪದೆದುರಿಗೆ ತಿಮಿರ ಸರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ ಆಗಿದೆ.

5) ರವಿಕರಕೆ ಕರಗುವ ಇಭ್ಯನಿಪೋಲರು ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕನ್ನು ತೊರೆದು ಮೌನಿಯಾಗು.

ಉಪಮಾನ :- ಕರಗು ಇಭ್ಯನಿ.

ಉಪಮೇಯ :- ಕೋಪ ಬಿಟ್ಟು ಮೌನಿಯಾಗು.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ವೋಲು.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ:- ಮೌನ. (ಶಾಂತಿ)

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಕೋಪ ತೊರೆದು ಮೌನಿಯಾಗಿರುವದನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಕರಗುವ ಇಭ್ಯನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

6) ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಬಾಗಿದ ಕುಣಿಗಲ್ಲೋ ಕೆರೆ.

ಉಪಮಾನ :- ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿ.

ಉಪಮೇಯ :- ಕುಣಿಗಲು ಕೆರೆ.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ :- ಬಾಗುವಿಕೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಕುಣಿಗಲು ಕೆರೆಯನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಬಾಬಿವಲು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

7) ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ತುಂಬಿದ ಕುಣಿಗಲು ಕೆರೆ.

ಉಪಮಾನ :- ನಿಂಬೆಯ ಹಣ್ಣಿ.

ಉಪಮೇಯ :- ಕುಣಿಗಲು ಕೆರೆ.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ :- ತುಂಬಿರುವದು.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಕುಣಿಗಲು ಕೆರೆಯನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

8) ಸಂಗಿತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧೃವತಾರೆಯಂತೆ ಚೆಲಗುತ್ತಿರುವ ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳು.

ಉಪಮಾನ :- ಧೃವತಾರೆ.

ಉಪಮೇಯ :- ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳು.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ :- ಬೆಳಗುವದು.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಧೃವತಾರೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

9) ನಾಡನರಿಪೋಲು ಎನಗೆ ನಿ ಹಲುಗಿರಿಯೆ.

ಉಪಮಾನ :- ನಾಡನರಿ.

ಉಪಮೇಯ :- ಉತ್ತರಕುಮಾರ.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:- ವೋಲ್ಲೋ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ :- ಹೇಡಿತನ.

ನಿಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಉತ್ತರಕುಮಾರನನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ನಾಡನರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

10) ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ.

ಉಪಮಾನ:-ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು.

ಉಪಮೇಯ:-ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೊವುಗಳು.

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ:-ಅಂತೆ.

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ:- ಸಂಧರ್ಯಮು.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಬನದ ಹೂಗಳನ್ನು ಮಳೆಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

ರೂಪಕ ಅಲಂಕಾರ

ಉಪಮಾನ ಮತ್ತು ಉಪಮೇಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಎರಡು ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೇಳುವ ಅಲಂಕಾರವೇ ರೂಪಕ ಅಲಂಕಾರ.

1) ಬಲಗಡಲು.

ಉಪಮಾನ:-ಕಡಲು.

ಉಪಮೇಯ:-ಬಲ. (ಸೈನ್ಯ)

ಇಲ್ಲಿಉಪಮಾನವಾದ ಕಡಲಿಗು ಉಪಮೇಯವಾದ ಬಲಕ್ಕೆ ಯಾವುದೆ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಲಂಕಾರ.

2)ವನಜಮುಖಿ.

ಉಪಮಾನ:-ವನಜ.

ಉಪಮೇಯ:ಮುಖಿ (ಅರಮನೆಯ ಸಖಿಯರು).

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನವಾದ ವನಜಕ್ಕೆ ಉಪಮೇಯವಾದ ಮುಖಿಯರಿಗೂ ಯಾವುದೆ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಲಂಕಾರ.

3)ನಾಡನರಿ.

ಉಪಮಾನ:-ನಾಡನರಿ.

ಉಪಮೇಯ:ಉತ್ತರಕುಮಾರ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನವಾದ ನಾಡನರಿಗು ಉಪಮೇಯವಾದ ಉತ್ತರಕುಮಾರನಿಗೂ ಯಾವುದೆ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಲಂಕಾರ.

4)ಸೇನಾಸಾಗರ.

ಉಪಮೇಯ:-ಸಾಗರ.

ಉಪಮೇಯ:ಸೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನವಾದ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಉಪಮೇಯವಾದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೆ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಲಂಕಾರ.

5)ಸೀತೆಯ ಮುಖಕುಮಲ ಅರಳಿತು.

ಉಪಮಾನ:-ಕುಮಲ.

ಉಪಮೇಯ:ಸೀತೆಯ ಮುಖಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನವಾದ ಕುಮಲಕ್ಕೆ ಉಪಮೇಯವಾದ ಸೀತೆಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ಯಾವುದೆ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಲಂಕಾರ.

ಗಾದೆಗಳು

1) ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ - ನಾವು ನಮ್ಮ ಅರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಗುರಿಯನ್ನು, ಅಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಿರುಕ ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತೆ ಕನಸು ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ದುಂದುವೇಚ್ಚ ಮಾಡಬಾರದು. ನ್ಯಾಯಿಯುತವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನನಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

2) ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿಗೇಡು

ಪೀಠಿಕೆ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ವಿವರಣೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಸೆ ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ದುರಾಸೆ ಇರಬಾರದು. ಅತಿಯಾದ ಆಸೆ ದುಃಖಕಾರಣವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಗತಿಹಿನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ - ಉಂಟಿ ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿದೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದರೆಉಚೀಣಾವಾಗುತ್ತದೆ. ಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಡಿ.ವಿ.ಸಿ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಎಂಬುದುವಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಜೀವನ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ಆಸೆ ಹೊಂದದೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿಯೇತ್ತಪ್ರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

3) ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೋಷ್ಟೆಗೆ ನಿಮಿಷ

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ ಕುಂಬಾರ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಹದ ಮಾಡಿ ಮಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಲು ದೋಷ್ಟೆಗೆ ಒಂದೆ ನಿಮಿಷ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟುವುದು ಕರಿಣ ಕಡಿಸುವುದು ಸುಲಭವನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವಾದಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತುಂಬಾ ಶ್ರಮಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

4) ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ-ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಧೃತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವುಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದ್ದರೆ ತವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

5) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಲಾಸ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಲಾಸ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಯಿದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಯಮ್ಮ ಶರಣ ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇದೊಂದು ಗಾದೆ ಮಾತಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೈಲಾಸ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ, ಅದು ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯಕ ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ಸತ್ಯ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕದ ಮಹತ್ವ ಅಡಗಿದೆ.

6) ಆಳಾಗಿ ದಹಿಯಬಲಷ್ಟು ಅರೆಸನಾಗಿ ಆಳಬಲ್ಲ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟೆಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ - ನಾವು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿರಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ಣಿಕವಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸೋಮಾರ್ಗಳಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕದ ಮಹತ್ವ ಅಡಗಿದೆ.

7) ಒಕ್ಕೆಲಿಗೆ ಒಕ್ಕೆದಿದ್ದರೆ ಬಿಕ್ಕುವುದು ಜಗವೆಲ್ಲ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ - ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಹಾತ ಹಿರಿದಾದುದು. ಒಕ್ಕೆಲಿಗೆ ಒಕ್ಕೆದಿದ್ದರೆ ಜಗವೆಲ್ಲ ಬಿಕ್ಕುವುದು. ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಕೃಷಿಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಿಕ್ಕುಕರಂತಾಗುತ್ತೇವೆ ಜಗತ್ತು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರೆದರು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಕನೇ ಈ ನಾಡಿನ ಬೆಸ್ನೇಲಬು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವ ಗಾದೆಮಾತು ಇದಾಗಿದೆ.

8) ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಳೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಜೀವನ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬದುಕನಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಳೆ ಎಂಬುದು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ವಾದಿರಾಜರು ತಾಳುವಿಕೆಗಿಂತ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲೆಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

9) ಕ್ಯೆ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೋಸರು.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಕ್ಯೆ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೋಸರು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ದುಡಿದರೆ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತರು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆದರೆ ಮುಂದೆ ಫಸಲು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಳಾಗಿ ದುಡಿ ಅರಸನಾಗಿ ಉಣ್ಣಿ, ಎಂಬ ಗಾದೆಮಾತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ ಮಹತ್ವ ಅಡಗಿದೆ.

10)ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ವಿಶೇಷಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ : ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆಶ್ರಯ ತಾಣ ಗೂಡು. ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೂಡಿಗೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೋನ್ಯವಾದ ಶ್ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುವ ದೇವರೆಂದರೆ ತಾಯಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಉಷ್ಣಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಗೆ ಸಮಾನ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಡುವ ಗಾದೆ ಮಾತಾಗಿದೆ.

11) ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು; ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು, ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು. ಇದೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಗಾದೆಮಾತಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಯು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಮಸ್ತಕ ಓದುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದ ಕೇಲಿಕ್ಕೆಯಂತಿರುವ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುವುದು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

12)ತಾ ಕಳ್ಳ ಪರರ ನಂಬಿ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಡ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ತನ್ನಂತೆ ಇತರರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಮಾನವನ ಸಹಜ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕೆವಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆದೊಡೆ ಕೈಲಾಸ ಭಿನ್ನಾಣವಕ್ಕೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳರು ತಮ್ಮ ದೋಷ ಗುಣವನ್ನು ಇತರರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಇವರೂ ಕಳ್ಳರು ಎಂಬ ಅನುಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಕಾಮಾಲೆ ಕಳ್ಳಿನವರಿಗೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಹಳೆದಿ ಕಾಣತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇವರು ಯಾರೋಂದಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇತರರಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

13) ಬೆಳ್ಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಲಲ್ಲಿ

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲೊಳೈಟದ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ನೋಡಲು ಸಜ್ಜನರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಗೋಮುಖ ವ್ಯಾಪ್ತನಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾರನ್ನಾದರು ನಂಬಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೊಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮೋಸಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

14) ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ.

ಪೀಠಿಕೆ: ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರು ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಜನ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಮೇಲೊಳೈಟದ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರೇರಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅದು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಧಕನ ಸಾಧನೆಯ ಗುಣ ಆತನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಪಂಡಿತ ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳ ಸಾಧನ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ನಿಬಂಧಗಳು.

1) ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಇಂದಿನ ಆಗತ್ಯ:

ಪೀಠಿಕೆ - ಮನುಷ್ಯ ಪರಿಸರದ ಕೂಸು ಎಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು. ಪರಿಸರ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಜೀವಿಗೂ ತಾಯಿಯ ಸಮಾನ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾನವ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಬಲತ್ವಾರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ - ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕಷ್ಟಕಿರುತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನೇರೆ ಹಾವಳಿ, ಭೂಕಂಪ, ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅನಾವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅಕಾಲವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಚಂಡಮಾರುತ, ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕರೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನ ಆಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಾಗುವಳಿ, ಅರಣ್ಯನಾಶ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಗಳಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದವು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜೀವಸಂಕುಲಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವು ಅಳಿದು ಹೋದರೆ ಸಮರೋಲನ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಉಪಸಂಹಾರ - ಪರಿಸರ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ ಸಿಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನರಿತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನ ಆಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

2) ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು:

ಪೀಠಿಕೆ - ಹಲವು ಜನರನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲಿಸು ಉವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಂದು ಕರೆಯುವರು. ಅಧ್ಯನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದ ಜೀವನ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇವು ಬೇಸೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತು ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ - ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ದೂರವಾಣಿ, ಚಲನಚಿತ್ರ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಟ್ರೈಟರ್, ಫೇಸಬುಕ್, ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್ ಇಂತ್ರು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳು, ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಉಪಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ನೋಡುವ, ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಇವುಗಳೀಂದ ದೊರಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳಷಿಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉಪಸಂಹಾರ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅಧ್ಯನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಒಳಗೊಂಡಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3) ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮಹತ್ವ:

ಪೀಠಿಕೆ: ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ ನಾಣ್ಯಾಡಿಯಂತೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಸದ್ಯಧ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಧ ಮನಸ್ಸು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಅಟಪು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣೆ: ಇಂದು ಮಾನವನ ಬದುಕು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಾಗಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಹ ತುಂಬಲು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಂದಹಿಡಿದು ವ್ಯಾದಿರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸತತವಾಗಿಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರಾಹುಲ್ಲೊ ದ್ರಾವಿಡ್, ಅನೀಲ ಕುಂಬ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಗು ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿಭಾಗಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಚುರುಕುತನ, ತತ್ಕಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ನಾಯಕತ್ವದಗುಣಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಪರಿಮಾರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಡಿಗಳು ಮಾನವನ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಂದಬಳಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಜನಪದ ಶ್ರೀಡಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೇಕೆನ್ನು ಹೊಣೆ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕಿದೆ.

4) ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನದ ಪಾತ್ರ:

ಪೀಠಿಕೆ : ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮ ದೂರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ದೂರದಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವುದು ದೂರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣೆ : ದೂರದರ್ಶನ ಜನರ್ಚಿವನದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಕ್ತಳಾದಿಯಾಗಿ ವಯೋವೃದ್ಧರವರೆಗೂ ಎಲರನ್ನು ಆಕಷಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ನಾನಾ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾಜನರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮನೋರಂಜನೆ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿತಿದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿವರವನ್ನು, ಕರಾವಳಿ ತೀರದವರಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ವಾಯುಗುಣದ ವಿಜ್ಞಾನಿಕೆಯನ್ನು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳ ಪಾಠಮಾಲಿಕೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಿಡೆ, ಸಂಗೀತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಚಲನಚಿತ್ರ, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇದೊಂದು ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಉಂಟು ಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನದ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದರ ಸಾಧಕ ಭಾದಕಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5) ಸ್ವಷ್ಟ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ

ಪೀಠಿಕೆ - ಸ್ವಷ್ಟತೆಯು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕತ್ವದ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನವ ಭಾರತದ ಕನನಸನ್ನು ಹೊತ್ತ ದೇಶದ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯ ವರು 02.10.2014 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನುಜಾರಿಗೆ ತಂದರು.

ವಿವರಣೆ - ಪ್ರದಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಹಲಿಯ ರಾಜಭಾಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ವರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾವೇ ಸ್ನಾತಃ ರಸ್ತೆ ಸ್ವಷ್ಟಗೋಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಲನೆ ನೀಡಿದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾದರು. ದೇಶದ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೋಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. 2019 ಅಕ್ಟೋಬರ್2 ಒಳಗಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಬಯಲು ಶೌಚದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೋಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸಹಾಯ ಧನನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಧೈಯ ವಾಕ್ಯ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಸ್ವಷ್ಟತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆ ದೇಶದ ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

6) ಕಂಪೂಟರ್ನ ಉಪಯೋಗಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ: ಕಂಪೂಟರ್ ಈ ಪದದ ಅರ್ಥವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಹಳ ಜ್ಞಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು, ವಿವಿಧ ಕಳೆರಿಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಕಂಪೂಟರ್ನ ಬಳಕೆಯಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಮುಂದುವರೆದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ವಿವರಣೆ: ಕಂಪೂಟರ್ ಎಂಬ ಈ ಮಾರ್ಯದೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಾನವನು ಕ್ಷೇತ್ರಾರೆ ಮಾಡುವ ವೋರ್ಕಲ್ಸಿನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಕಂಪೂಟರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಲೆವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಭವ ಪರಿಧಿಯು ನಮಗೆ ಅಂಗ್ರೇಯಲ್ಲಿನ ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಯಂತಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ತನಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬೇಕೆಂದಾಗ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಂಪೂಟರ್ನ ಬಳಕೆ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಕಂಪೂಟರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದಿದೆ.

7) ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಲಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಪಾತ್ರ.

ಪೀಠಿಕೆ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು ಆಯಾ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿವೆ. ಎಳೆಯರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ : ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಾವೂ ಭಾರತೀಯರುಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು. ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಿಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವಹಾಗೂ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು

ಅಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಜನೇವರಿ 26ರಂದು ಆಚೆರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೊಂದಿದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಬಿಂಬಿಸಿದರೆ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದೇಶವಿಕರೂಪದ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು, ಕಿರ್ಷೀರಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಿಜಾರೋಹಣಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳುಪರುಮುಖ ಪಾತೆಹಿಸುತ್ತದೆ.

8) ಸ್ವಭಾತಾ ಆಂದೊಲನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾತ್ರ.

ಪೀಠಿಕೆ - ಸ್ವಭಾತಿಯು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕತ್ವದ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನವ ಭಾರತದ ಕನಸನ್ನು ಹೊತ್ತೆ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯ ವರು 02.10.2014 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚಾರಿಗೆ ತಂದರು.

ವಿವರಣೆ - ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಹಲಿಯ ರಾಜಫಾಟದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನೆ ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ರಸ್ತೆ ಸ್ವಭಾತಾಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೀತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಹ ಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಕೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. 2019ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ಒಳಗಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಯಲು ಶಾಂಕಿದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಶಾಂಕಾಲಿಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಧ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ವಭಾತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಹಾಗೋ ನೇರೆ ಹೊರಿಯವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿವುಮೂಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆ ದೇಶದ ಸ್ವಭಾತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯ ವೈಶಿರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

9) ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ : ಮಾನವನ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನೀರು ಇಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಒಂದು ಅಂಗವೇ ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ. ಮಾಲಿನ್ಯವು ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರು, ಗಾಳಿ ದೊರೆಯದೆ ಜಿವ ಸಂಪುಲ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಲಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣೆ : ನಿಸರ್ಗದ ಅಮುಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನದಿಗಳು ಕಾವಾನೆಗಳು ಹೊರ ಹಾಕುವ ಹೊಲನು ನೀರಿನಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಿಳಕೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಿಳಕೆ, ಗಣ್ಯಗಾರಿಕ ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಜಲಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಮಣಿನ ಸರೆತದಿಂದ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ತುಂಬಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಟ್ಟಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಜೀವಾಮೃತವಾದ ಜಲವನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಳೆಕೊಯಿನಂತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

10) ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರವರು

ಪೀಠಿಕೆ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಶಾಪವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ, ಸುಧಿರತೆ ಇಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಕುಸಿತದಿಂದ ಅರಾಜಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಿಯಾಂತರ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರದ ವಿರುದ್ಧಹೋರಾಡಬೇಕಿದೆ.

ವಿವರಣೆ: ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹಿಂಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರದ ಹೆಚ್ಚಿಲಿದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಡವರು ಬಿಡವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಸಮುಳೊಲನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರವೆಂಬ ಹೆಡಂಭೂತ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕೆಲವೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಹೋ ರಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಜನರು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಬೇಕಿದೆ.

11) ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಪೀಠಿಕೆ-ಮನುಷ್ಯ ಪರಿಸರದ ಕೂಸು ಎಂಬುದು ಪ್ರೇಸಿಧ್ವಾದ ಮಾತು. ಪರಿಸರ ಎಂಬುದು ಮನವೈಸಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ತಾಯಿಯ ಸಮಾನ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾನವ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಬಲತಾಢಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿವರಣೆ-ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕಾಗಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನೇರ ಹಾವಳಿ, ಭೂಕಂಪ, ಅತಿವೃಷಿ, ಅನಾವೃಷಿ, ಅಕಾಲವೃಷಿ, ಚಂಡಮಾರುತ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕರೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಾಗುವಳಿ, ಅರಣ್ಯನಾಶ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ,ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದವು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೂ ಜೀವಸಂಕುಲಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವು ಅಳಿದು ಹೋದರೆ ಸಮರ್ಪೋಲನ ತಪ್ಪತ್ತಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ - ಪರಿಸರ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರು,ಗಾಳಿ, ಅಹಾರ ಸಿಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನರಿತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

12) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು ಆಯಾ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿವೆ. ಎಳೆಯರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿವರಣೆ: ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಾವೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು. ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಿಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಅಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಜನೇವರಿ 26ರಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೊಂದಿದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಬಿಂಬಿಸಿದರೆ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದೇಶವಿಕರೂಪದ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು, ಕಲೇರಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಕೂಲಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ದ್ವಾರಾಯೋಜಿತ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಾರವ ಸೂಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳುಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.